

05

A

2228

Aurei & adamantini Tractatus,

quo

ELECTORES, PRIN-
cipes ac Status Protestantium, causas

exponunt declinati Concilij Tridentini,

quod Pius IV. instaurabat, à strophis quibus-
dam Bellarmini, Surij, Foreri,

Vindiciarum brevium

Antecessus,

de quo

D. O. M. A.

PRÆSIDE

PAULO ROBERO D. Prof.

Pastore ac Superint. Witeberg.

Pro Licentiâ gradum Doctoris in SS.

Theologiâ assumendi,

Respondebit

M. JOHANNES SCHARFIUS,

in Academiâ Electorali Wittebergenſi Logices & Metaphysices

Professor Publicus:

In Auditorio Theologorum d. 29. & 30. Jul. anni hujus 1635.

horis antemeridianis,

WITTEBERGÆ,

Impensis CHRISTOPHORI VVUSTHI, Bibliopol.

Typis JOHANNIS RÖHNERI, Anno 1635.

Ante Sebastianum Titianum

ELECTORES, PRIN

opes ac sicuti concessantur, causas

exponunt de claustra Concilii Tridentini

quod die IV. Indivulsi & festo d. Petri

in Hallensi, anno 1622

Yndivulsi

PALLO ROBERTO D. Prof.

822 A 50

Professionis gradus Doctoris in SS.

Theologiae

habuit

M. JOHANNES SCHARRIUS

in Academiae Theologicae & Philosophicae

Professores Publicus

in Academiae Theologicae & Philosophicae

Professores Publicus

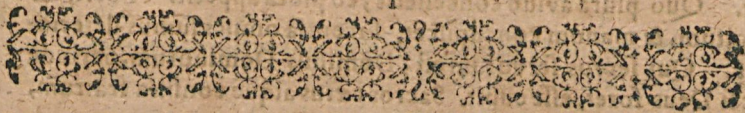
Imperialis Christianopolis V. G. B. Bishop

WITTEBERG

Imperialis Christianopolis V. G. B. Bishop

Imperialis Christianopolis V. G. B. Bishop

ὅτι τὸ θεῶ πάντα
ἀεγίον.

I.

Erit etiamnum aures nostras, atq; intimè
percellit vox illa præconis angeli, ex Apoca-
lypticâ nuperâ concione: *Cecidit, Cecidit*
Babylon illa magna, quæ à vino ira fornicatio-
nis suæ potavit omnes gentes. Apoc. 14. v. 8.

quod ex Prophetis Johannes, ut solet, mutuatus,
Esaj. 21. 9. Jerem. 51. v. 8. ad nostrâ Ecclesiæ
statum accommodat: Succinit autem angelo alius cælestis mo-
nitor: *Exite de illâ populus meus, ut ne participes sitis delictorum ejus;*
& de plagis ejus non accipiatis; Apoc. 18: v. 2. quæ verba locis pa-
rallelis respondent Esaj. 48. 20. Zach. 2. 7. Jer. 50. 8. cap. 51. 6.

2. In *Romam* vero digitos intendi ad Angelis non *Lutherus*
docuit primum, v. *librum de Captivitate Babylonica Tom. 2. Witteb.*
Tom. 2. Jenensi, Sed alij ante illum complures numero & autori-
tate illustrissimi, salutis suæ studiosissimi, libertatis Christianæ
assertores præclari & constantissimi; qui non semel protestantur,
nulli re aliâ se adduci, quàm amore veritatis, ut cum periculo ho-
noris, fortunarum ac vitæ, palâm, quod animo conceperunt, pro-
fiteantur. Id quod fidei nostræ tesseram esse, quicquid etiam in-
commodi accidat, ex Davide constat. Psal. 116. v. 10. 2. Cor. 4. 13.

3. Sic autem de Babylone Romanâ ex auctoribus alijs pro-
cedunt, ut in concione percepimus, Serenissimi ac Illustrissimi
Principes Statusque Imperij, qui Concilio Tridentino, malè in-
choato, pejus continuato, & pessimè tandem instaurato, cum
liberi, noviq; Concilij spes facta esset illis, contradixerunt. 1. ex
Flamines illi Babyloniæ soli regnare cupiunt, ferre
parentem non possunt: non desistent, donec omnia pedibus suis pro-
culcânt, atque in templo DEI sedeant, extollanturque super
omneid, quod colitur. Fames opum, suis honorum inexplabilis

Statthal-
che Aufse-
führung
p. 486.

Inzolsß.
anno 54.
impr: li. 7.
Annaliu.

A

, est. Quò plura avido concesseris, eò plura appetit. Porrigere digitum, & manum concupiscet. Licentiã omnes sumus deterioreres. Qui servus servorum est, Dominus Dominorum, perinde ac si Deus foret, esse cupit. Sacros cœtus atque consilia fratrum, imò dominorum suorum aspernatur. Timer, ne eorum, quæ adversus leges indies magis atque magis gerit, rationem reddere cogatur. Ingentia loquitur, quasi verò Deus sit. Nova consilia sub pectore volutat, ut proprium sibi constituat imperium. Leges commutat, suas sancit, contaminat, diripit, spoliat, fraudat, occidit perditus homo ille, quem Antichristum vocare solent, in cuius fronte blasphemix nomen scriptum est, DEUS SUM, errare non possum, in templo DEI sedet, longè lateque dominatur: sed sicut est in arcano sanctarum literarum: Qui legit, intelligat. Docti intelligent, omnes impij impiè agent, neque intelligent, 2. Imò ex Hieronymo ad Marcellam, ut commigret Bethlehem: Fugite de medio Babylonis, & salvate unus quisque animam suam. Cecidit enim, cecidit Babylon magna, & facta est habitatio dæmonum, & custodia Spiritus immundi. Est quidem ibi sancta Ecclesia, sunt trophæa Apostolorum & Martyrum, est Christi vera confessio, est ab Apostolo prædicata fides, & gentilitate calcata, in sublime se quotidie erigens vocabulum Christianum, sed ipsa ambitio, potentia, magnitudo urbis, videri, & videre &c.

p. 362.
363.
375.
470.
471.

In Catalogo scripturæ Ecclesiasticorum.

Tertul. in lib. advers. Judæos ut lib. 3. adversus Martianum.

3. Ex Erasmo in c. 17. Apocal. Romam enim esse Septi collem.

4. Iterum ex Hieronymo in vitâ Marci discipuli, quod Petrus sub Babylonis nomine Romam intellexerit.

5. Ex Tertulliano: Sic & Babylon apud Joannem nostrum Romanæ urbis figuram portat, proinde & magnæ & regno superbæ, & sanctorum debellatricis.

6. Ex Petrarchâ, qui ante 200. annos calamum in Papatum strinxerit, & Romam vocaverit impiam Babylonem &c.

7. Ex testimonio totius Ecclesiæ Leodiensis Tom. 2. Conc. fol. 8 Quibus Principum & Statuum auctoritatibus aliæ magno numero, si opus foret, attexi possent; sicut & Principes ipsi ad scripta publica nos remittunt, id est, ad Catalogum testium veritatis, & alia id genus.

Adi etiam Commentarios in Apocalypsin Theologi meritissimi Dn. D. Matthiæ Hoën in c. 14. & 17. Apoc. ubi multæ in Babylonem diræ execrationes piorum.

Con-

4. Constat equidem, quid respondeant vafri homines. Bellarm. lib. 3. de P. R. c. 13. & Gretserus in Mystâ Salmuriensi; Hieronymum, aliosque veteres non in Ecclesiam, sed in urbem diſteria illa projicere, ut Petrus ob urbis vitia Romam isto ignominia cognomento notarit. Sed ut demus à Petro Romam intelligi, cum Imperatores Ethnici favirent in pios, & confusum Idolomaniarum chaos, Augiæq; stabulum tangi nollent; Certè Hieronymus alio vixit rerum statu, & omnino Babylonem Ecclesiasticam animus præſagii, quod vel ex unico textu patet, qui in juris Canonici decreta relatus est; Si auctoritas quæritur, orbis major est urbe. Ubicunq; fuerit Episcopus, sive Romæ, sive Eugubij, sive Constantinopoli, sive Rhegij, sive Alexandria, sive Tanis, ejusdem meriti, ejusdem est & sacerdotij: Potentia divitiarum, vel paupertatis humilitas vel sublimiorem vel inferiorem Episcopum non facit. Cæterum omnes Apostolorum successores sunt.

ex Epist. 86. ad Ebazrium. Dist. 93. c. 24.

5. Hæc Hieronymus, satis subolsaciens, ut puto, mysterium iniquitatis jam ferè in herbâ esse. Quare iterum non de flaminibus Ethnicis, sed sacerdotibus Romanis, Collegis suis, hæc usurpat verba: Cum in Babylone versarer, & purpuratæ meretricis essem colonus, & jure Quiritum viverem, volui garrire aliquid de Spiritu Sancto, & cæptum opusculum ejusdem urbis Pontifici dedicare. Et ecce olla illa, quæ in Hieremiâ post baculum cernitur, à facie Aquilonis cæpit ardere, & Pharisaorum conclamavit Senatus & nullus scriba vel fictus, sed omnis quasi indicto sibi prælio doctrinarum, adversus me imperitiæ factio conjuravit. Illico ego velut pôstliminio Hierosolymam sum reversus, & post Romuli casam & Indorum Iupercalia, diversorium Mariæ, & Salvatoris speluncam aspexi. Hæc Hieronymus: ubi aqua certè hæret Gretsero, nec invenit, quid solidi respondeat.

In præfatione in libros Didymi.

6. Nos sic argumentari contra Pontificios possumus. Illa Babylon, illa mulier purpurata à Johanne notatur, quæ in fronte inscriptum habet nomen, Myſterium, Babylon magna, mater fornicationum & abominationum terræ. Apoc. 17. 5. Atqui 1. non urbs, prout scelestis moribus inquinata, 2. non urbs, prout idololatriâ Ethnicâ contaminata, nomen Myſterij inscriptum habet in fronte. Ergo non Urbs sceleſta vel Ethnica &c

pag. 106. Myſt.

Hæc enim non erant mysteria, sed publica dedecora & *βδελύγματα*: non aliud illi agebant, aliud specie præ se ferebant, sed palàm idolis se proſtatuebant: Hoc Johanni non ignotum erat, non ostendendum, ut mirum, ut rarum, ut *μυστήριον*. Porro: Quod mysterium vivis etiam Apostolis opere ceptum est, illud non est Roma flagitiosa vel Idololatrica. Atqui Antichristi ac Babylo- nis mysterium (Babylo- nis & Bestiæ) vivis etiam Apostolis cepit. E.

Ap. l. i.
2. l. 0. i.

Quid? quod alij, qui posterioribus seculis magis magisque se prodere viderunt iniquitatis mysterium, nullâ usi circuitione, tam de membris, quàm de capite Romanæ Ecclesiæ, vaticinia Apocalyptica exposuerunt? *Clemangis* tractatum integrum perle- ge, qui aliis est copiosior, inscriptum Gerardo Maketo Doctori Parisiensi, cujus titulus: *Non mentis tantum affectu à Babylone di- scedendum, sed etiam pedibus corporis*. Rectè igitur Electores ac Principes, statusq; Imperij Babylo- nis mysteria intellexerunt. Au- reo illi Protestantium in vicoque libro, cum *Bellarminus*, *Foreus*, *Surius*, obelos fixerint, animus est per occasionem illos delere atq; expungere, hac vice miscellâ quæstionum de Babylone Apocaly- pticâ præmissâ, ac velut in antecessum datâ.

In myste-
ris Ini-
quit Mor-
uai.
P. 1177.

Fueritne unica Babylon, an plures hoc nomine venerint, veniantq;?

ad an.
Chr. 45.
Claudij 3.

Non Baronius primum, sed longè ante illum eruditè ac in tempore monuit *Lutherus* Comment. in 1. Pet. 5. duas fuisse ur- bes, quibus *Babylo- nis* nomen fuerit; alteram in *Chaldæa*, in *Egypto* alteram. Et sanè illa *Chaldææ* cum caput mundi fuerit, & regia sedes amplius mille sexcentis annis, decantatissima est in sacris nostris & profanis auctoribus. *Nimrodus* enim seu *Belus*, pro- nepos *Noæ*, nepos *Chami*, filius *Chusi*, Gen. 10. 8 versus orien- tem cum suis profectus, *Babylo- nem* condiderat, anno mundi 1788. à diluvio 131. Quod autem *Semiramis*, uxor *Nini*, filij *Nimro- dis*, habetur conditrix *Babylo- nis* *Herodoto*, *Diodoro Siculo*, *Straboni*, *Mela*, *B. Hieronymo*, *Josepho*, *Justino* & aliis, ex eo fit, quod auctrix & instauratrix illa fuit, ut & templum magnificentissi- mum extruxit, *Diodoro* teste. l. 3. c. 4. in quo sepulchrum *Beli* quod ad

quod ad stadij altitudinem mirandâ mole construxerat, ut Strabo
 habet, lib. 16. Urbem verò tam munitam, turrinque supra mo-
 dum excellam, idè extruere volebat Nimrodus, causas colli-
 gente Dressero nostro. 1. ut sibi nominis celebritatem pararet, *V. Joseph.*
 2. ut haberet præsidium firmum contra diluuium & vim hostium. *l. 1.*
 3. Ut novum imperium in terris constitueret. 4. Ut Idololatriam *ἀρχαῖολ.*
 suam augetet, & ad ejus amorem, administrationemque alios *cap. 5.*
 incenderet. Debuit enim turris ista Oraculum esse, ad quod ac-
 currerent homines, tanquam ad sedem DEI peculiarem. Ex hoc
 insano conatu nata est fabula de Gigantomachia. Peccata in
 ædificatione turris Babylonicæ commissa, I. Est confidentia,
 quia relicto DEO præidiis humanis se munire homines conati
 sunt. II. Audacia constituendi novum imperium, despectâ &
 repudiatâ auctoritate patriâ. III. Dominandi libido, & oppri-
 mendi alios cupiditas. IV. Studiū confirmandi & cumulandi Ido-
 lolatriam. Apparet hinc maturè sparsa esse in Babylone potentia,
 arrogantia & Idololatriæ semina, quam fortè tyrannidem decli-
 naturus Assur, Semi filius, Gen. 10. 22. relicta terrâ Sanaar in Assy-
 riâ, Niniven condidit. Gen. 10. 11. quod alij Nino, qui de stirpe
 Assur fuit, tribuunt, qui transtulit Monarchiam à familiâ Chamî
 ad Semi familiam, in quâ etiam mansit Assyriorum Monarchia,
 (ut & Persiarum). Inuictissima autem hæc potentia victa tan-
 dem & prostrata fuit, *Cyro & Dario* Babylonem expugnantibus.
Xerxe verò illam exurente, diruente. Cujus etsi *Alexander M.*
 instaurationem molitus sit, magna militum copiâ rudera remo-
 vente, re tamen infectâ discessit, unde sunt, qui juvenem illum
 Jer. 50. v. 44. expugnatorem *Babylonis*, nec *Cyrum* interpretan-
 tur, qui non destruxit, nec *Alexandrum*, qui non expugnavit, sed
 alium, qui à Septentrione cladem sit allaturus Babyloni Prophe-
 ticæ. Multa de hac Babylone Hieronymus Tom. 5. fol. 25. seq.
 Altera *Babylon*, quæ in *Ægypto* non obscura adeò est, ut *Ba-*
romus putat, & *Cornelius à Lapide*, *Lorinus* & alij. Nec solus *Strabo*
 illius meminit, his verbis lib. 17. p. 517. edit. *Xylandr.* Ulte-
 rius sursum naviganti est *Babylon*, castellum naturâ munitum, à
Babyloniis quibusdam conditum, qui huc succedentes, eo in loco
 habitationem à Regibus impetrarunt. Nunc in ea collocata est
 una ex.

*ad an. Chri
 sti 45.
 Claudiij 3,*

una ex tribus legionibus, quæ Ægyptum custodiunt (vide sis Tabulam III. Africæ, ubi positam ad Nilum, hac enim Memphis, illac Babylon, quas dividit Nilus; sed hodiè uno nomine Alcaÿri veniunt. Munsterus in Appendice Geographicâ ad Ptolomæum p. 185. Cæterum Memphis, regia Ægypti, hodiè in duas dividitur partes, una vocatur Babylonia nova, altera Cayrus. A ea tribus diebus distat Damiatâ, quam aliqui Eliopolim olim fuisse putant: alij dicunt Eliopolim fuisse Thebas, quas centum portas Homerus habuisse scribit (Sunt qui dicunt Ægyptum olim habuisse decem & octo millia insignium oppidorum & civitatum). Non inquam Strabo solus mentionem facit Babylonis in Ægypto; Sed & Ptolomæus l. 4. Geograph. c. 5. qui eam ponit ad fines Arabiæ & Aphroditæ long. 62. 15. lat. 30. 0. ubi lustranda iterum tab. 111. Africæ, quod cum Strabonis dispositione convenit (In *Apiani Geograph.* est long. 61. 50. lat. 29. 50. quem sequitur *Büntingius*) Longè igitur vicinior est Judææ Babylonia Ægyptiaca, adeoque ipsi Petro, quàm Babylonia Chaldaica, quod ex hujus long. 79. 0. lat. 35. 0. (Ptol. l. 5. c. 20.) patet: Unde à Jerosolymis distantia Ægyptiacæ Babylonis est 61. tantummodo milliar. Chaldaicæ verò 170. Adde Josephum l. 1. ἀρχαιολ. c. 5. in *græc. exempl. c. 13. in ed. Ruffini.* Sed quid in Ægypto Petrus, inquit, cui *Evangelium circumcissionis* commissum? Gal. 2. 7. R. Ut taceam, quod *Nicephorus* aliique habent, conventionem quadam Apostolo Petro *Alexandriam*, adeoque *Ægyptum*, Evangelio instruendam obvenisse: id ad rem facit, quod Circumcisorum seu Judæorum magna in Ægypto copia fuerit. Nota est ex *Ptolomæo lib. 4. Geog. c. 5.* Heliopolites, Nomus & Metropolis Onij (aliter, *Elij Ramesses*, ubi Judæi ab accolis bovis latrariam didicerunt, ubi Christus cum parentibus exul fuit) Itaque cum templum habuerint Judæi ab *Onia, filio* (pronepote) *Simonis*, summi sacerdotis Hierosolymitani, conditum, memorante *Josepho lib. 7. de bello c. 30.* atq; sic avitas sedes repetierint; non alienum fuit ab officio Petri, convenire hoc in loco Judæos ac convertere; quod factâ insigni istâ liberatione Act. 12. fieri potuit, Hierosolymam Apostolo tunc declinante. Vide *lucubrations Franckentalenses Bonav. Cornelij Bernami c. 9.* Et quod Petrus *Babylonem Chaldaicam* non attigerit, licet sic vi.

Apoc. 17
2. 9

2. 11
2. 12

23511

fic videatur nonnullis, ut Calvino, Piscatori &c. facile colligitur ex historia tum divina tum Ecclesiastica. Sanè trans Euphratem in Babylonem Chaldaicam excurrisse Petrum connexio itinerarij Act, 8. 9. 10. 11. 12. 15. Gal. 1. & 2. non permittit. Et cum Judæi sub mortem Caligulae (anno à Christi nativ. 42. aut 43.) vi & armis ex *Babylonia* ejecti (nedum *Babylone* ipsâ) & in *Seleuciam* coacti, unde quinto post anno Cresiphontem migrandum fuit, quibus Judæis prædicasset Petrus? Conjectus is in carcerem ex calculo penè omnium, & inde liberatus ab anno Ch. 45. aut 46. & Marcus in Agypto Alexandria anno Christi 45. docuit: cur revocasset illum tam citò, sibi que in Chaldaeam Babylonem accivisset socium? Fit itaq; verosimilius, quod Aegyptiacas oras accesserit docendi gratiâ Apostolus, in quam sententiam ex nostris planè concedit solers & industrius itinerum sacrorum pervestigator. Büntingus, cujus non pudet ascribere verba Germanica: *Das aber Petrus nicht zu Babylon in Chaldaea; sondern in dieser Stadt Babylon in Egypten seine erste Epistel geschrieben / ist daraus zuermessen / weil er am Ende derselben Epistel seines Evangelisten Marci gedendet / der zu Alexandria in Egypten der erste Bischoff gewesen / wie die Kirchenhistorien vermelden / Das aber etliche wollen / Petrus habe die Stadt Rom geistlicher weise Babylon genennet / Vnd also seine erste Epistel zu Rom geschrieben / Das hat keinen Grund / wil sich auch ganz vnd gar nicht reymen / weder mit der Warhafftigen Kirchenhistorien noch mit Heiliger Apostolischer Schrift. Darumb bleiben wir billich bey dem einfaltigen Verstande / Das Petrus seine erste Epistel in der Stadt Babylon in Egypten geschrieben habe.*

*vid. Jos.
alexand
lib. 18. c.
ult.*

*Ames
1001-9*

Lutherus libera hic relinquit suffragia; Existimare se scribit, haud tamen certò scire, Romam hic significari. Nam è Româ scripsisse hanc Epistolam creditur. Duæ alioqui *Babyloniae* sunt, una in Chaldaë, altera in Agypto, quæ modò *ALCAIR* vocatur. Roma verò non dicitur *Babylonia*, nisi allegoricè. *BABEL* enim hebraicè, Latine confusio dicitur. Itaque Petrus Romam fortè Confusionem vocat, quod illic omnium vitiorum ac spurcitia quædam confusio esset, eò quicquid probri in orbe erat, velut in sentinam conflente. Sed liberum equidem facio cuilibet, ut

bet, ut quod sibi videatur, de hac Babylone sentiat, perparum enim refert, quæ Babylonia illa fuerit.

D. Luc. Osiander non abludivit ab hac sententiâ. Fuit autem urbs Babylonia in Chaldaea & Babylonia in Ægypto, quam alio nomine Alcayrum appellant. Cæterum multi putant, Petrum per vocabulum Babylonia Romam designare. Etsi autem sacra scriptura nusquam mentionem ea de re facit, quod Petrus Romæ unquam fuerit: tamen si Pontificijs adeo placet, Petrum constituere primum Episcopum Romanum, libenter illis concedimus, Romam non modò tunc temporis fuisse, sed hodiè etiam esse ipsissimam Babylonia: quippè in quâ horribilis Idololatria & stupenda scelera designantur.

Oecum.
p. 169.

Hæc Lutherus, hæc Osiander. Cæterum etsi Patres Romam certò designent (Oecumenius: βαβυλῶνα δὲ τὴν ρώμην διὰ τὸ περιφανὲς καλεῖ, ὃ καὶ ἡ βαβυλῶν πολλῶ χρόνῳ ἔρηκε) sic tamen instare possumus: 1. Ubi evidens & necessaria ratio non cogit à proprio vocis significatu discedere, ibi ad tropum non est confugiendum. Hic. E.

2. Si Paulus neque sibi, neque alijs metuit, aut periculum ominatur ex eo, quod Romam proprio nomine appellat (v. in Græcis subscriptionem Epistolæ ad Galatas, ad Ephesios, ad Philippenses, ad Colossenses, posterioris ad Timotheum) causa dari non potest, cur Petrus, eodem ductus spiritu, nomen Romæ superserferit. At verum prius. E. & posterius.

3. Si Romanæ Ecclesiæ satis prospectum per Apostoli Pauli & sociorum ministeria, consentaneum non est, Petrum desertis alijs Ecclesijs huc convolasse.

4. Si Petrus Romæ fuisset illo, quo putant tempore, utique Paulus non quereretur sibi in primâ defensione neminem affuisse, sed omnes dereliquisse illum 2. Tim. 4. 16.

5. Si sessio Petri in Cathedrâ Romanâ, & officio Apostolico, & humilitati Petrinæ & historiæ sacre non convenit, non est vera. &c. Vide Hunnium nostrum in loco de Ecclesiâ. Sufficit igitur, quod Patres Romam nos deducant sub Babylonia topographiâ; quo sensu, Apocalypsis & eventus docuit.

Quæ

Quanam sit Babylon Mystica in Apocalypsi? an ipsa
Chaldaica Babylon? an Hierosolyma? an universa impiorum
multitudo? an Constantinopolis? Babylon
Chaldaea

Sunt, qui Babylonem Apocalypticam habeant pro ipsâ Ba-
bylone Chaldaâ, eo ducti argumento, quod typus Antichristi
Nimrod, primus tyrannus orbis, deinde Nabuchodonosor, ac
postea Antiochus ille ἐπιφανής, ἐπιμανής verius, suasibi regi-
as habuerint collocatas. Quò referunt illud Zachariæ cap. 5.
v. 11. de muliere infidente amphoræ, ac portatâ in Sennar, id
est, Babylonem, addito epiphonemate: *Hac est impietas* (Ita
Tribonianus Cassius à Seesternort D. in Pseudojubilæo Witte-
bergeni p. 305. *Antichristi regiam vel Babylone primum futuram
ex Zach. 5. v. 9. nonnulli colligunt: vel postea Hierosolymis alij ex
Ap. 11. 5. 2. Thess. 2. evincunt.*)) Sed 1. ut taceam, quâ Scripturâ
duce Nimrod constituatur Antichristi typus, vel quâm latè pa-
teat Nebucadnezaris cum eodem comparatio, in captivitate
nimirum populi, quam jussu tamen DEI, 2. Reg. 25. 24. Jer. 38. 2.
3. c. 40. 2. subibant; in imagine ad cultum prostitutâ, & simili-
bus, Dan. 3. 1; Sanè conversionis beneficium Dan. 4. v. 34. eum
ab Antichristi figurâ per diametrum removet: illud inprimis lu-
bricum & elumbe, quod typi & antitypi eadem debeat esse pa-
tria. Quot enim exemplis contrarijs id potest infringi? 2. Scri-
ptura Antiochi & Antichristi ἀναλογίαν non in loci convenientiâ,
vel eodem throno Monarchico, sed in alijs partibus ponit; in no-
vis cultibus, in superbiâ, tyrannide, tandem in inclinatione po-
tentia, ac subsequendo excidio. 3. Babylonis Chaldaicæ πανο-
λευρία tantis Prophetarum execrationibus dictata, Es. 13. 1. 19. c.
14. 4. 22. c. 21. 4. 9. c. 48. 14. Jer. 50. & 51. & c. non fert, ut novum
ibi regnum constituatur. 4. Loci Zachariæ varîæ sunt exposi-
tiones, vel quod idolatria Judæorum in Babylonem cum ipsis
commigraverit ibiq; sedem fixerit & permanserit, illis veri cultus
studio iterum egressis: vel quod omnis hæretica doctrina in Ba-
bylonicam tandem confusionem desinat, & in habitatione Dæmo-
num quiescat; vel specialius, quod Judæorum traditiones & ἐθε-
λορη-

λοθρονείας dispergendæ tandem sint, Judæique per orbem hinc inde disjiciendi, ut olim in linguarum confusione factum, quam dispersionem Christus prædixerat Luc. 21. vers. 24. Vide *Lynum*, qui de duabus tribubus in Babylonem abductis, & nunquam reversis; id enim esse domum ædificari, stabiliri, & poni super basin suam v. 11. *Gregorius Magnus* vero lib. 14. moral. c. 16. moraliter exponit, de duobus vitijs principalibus, superbiâ & inani gloriâ, cum impietate conjunctâ, habitantibus in confusione. De Antichristo hic nihil.

Tom. 5.
fol. 282.

5. Etsi ergo Antichristum Babylone venturum censet *Hieronymus*, quem sequitur *D. Soto, Pererius, Suarez, & alij*: tamen clarior est ἱεροπολις urbis Johannitica, quàm ut ulli per Chaldæam urbi possit applicari. Non est septicollis, non fuit orbis domina, cum Johannes scriberet; sed & alia multa disconveniunt. Unico verbo, *Mysterium* Babylonis hic habetur, non *frons* aut *facies aperta*. *Mysticum* est nomen, ut *Spiritualis Sodomæ, Ægyptus*, Apoc. c. 11. 8. Quibus argumentis etiam efficitur, *Hierosolymam* non intelligi per *Babylonem* Johannis. Nam & hic πολυρραφία reclamat. Quod aurem Ap. 11. 8. de plateis urbis magnæ, ubi *Christus crucifixus*; totus contextus arguit, improprie ac mystice omnia sumi. Plura in diexodo. Sed & falsa hypothesis templum Salomonis instauratum iri; nec verum, templo Domini non significari fideles, ipsamque Ecclesiam. Sic igitur argumentum: Quæ urbs non est Septicollis, nec dominata orbi universo, tempore Johannis, neque septe m reges habuit, quorum quinque ceciderant, unus erat, & alius nondum venerat; neque decem cornua seu reges, unâ horâ cum bestiâ regnum accepturos Ap. 17. 9. 10. 11. 12. eam non est Babylon Mystica. Atqui *Nimrodica Babylon* non est talis. *Hierosolyma* non est talis. Ergo.

Hierosoly-
ma non
est Baby-
lon.

Tom. 5.
fol. 152.

Valeat igitur Babylon, quæ in solitudinem versa non tantum usque ad tempora *Hieronymi*, sed incurabilis planè, propter angelum ejus; vide eundem *Hieronymum* Tom. 5. fol. 31.

Quibusdam è venerandâ Canitie visum est, Babylonis titu-

le universam improborum factionem notare Apocalypsin, & quidem non obscuris, sed ipsi *Augustino, Haymoni, Bede, Ruperto.*

Sed probant hoc ipso, se homines esse, à quibus nihil sit humani alienum, adeoq; non jurandum in sententias veterum: cum præsertim ab eventu, seu complemento, optimo Commentario, quo resignantur vaticinia Jer. 28. 9. Dan. 12. v. 4. & 9. remotius abfuerint. Certè tam apertis indicijs Babylon à promissu sceleratorum plebe distinguitur, septem videlicet montibus, mercimoniis cum eâ exercendis, poculo, ex quo inebriandi reges ac populi, Spectatoribus incendij ac lamentatoribus &c. ut *Bellarminus* ipse, licet proferat sententiam illam, tamen ab eâ cogatur discedere. Sic enim *cap. 13. lib. 3. de Romano Pontifice.* Primò dici potest, cum *Augustino* in Psalmum 26. *Arethâ, Haymone, Beda & Ruperto*, in caput 17. Apocalypsis, per meretricem, quæ sedet super montes septem, & habet regnum super Reges terræ, non intelligi Romam, sed universam Diaboli civitatem, quæ in Scripturâ vocatur sæpè Babylon, & opponitur civitati Dei, id est, Ecclesiæ, quæ dicitur Jerusalem. Per septem autem montes intelligi universitatem superborum, & præcipuè regum terræ &c. Secundò dici potest, & meo iudicio, melius; per meretricem intelligi Romam, ut exponit *Tertullianus* libro contra Judæos, & libro tertio contra Marcionem. Et *Hieronymus* Epistola 17. ad *Marcellam*, & quæstione undecimâ ad *Algesiam*. Hæc ille. Similia idem *Cardinalis*, suspensio tamen iudicio, habet in appendice ad libros de summo Pontifice cap. 17. ubi concedit, quod *Dantes* Pontificem Romanum cum meretrice contulerit, sed ob avaritiam id factum esse. *Augustinum* in Ps. 26. *Aretham, Haymonem, Bedam, Rupertum* in comm. c. 17. Apoc. per magnam illam meretricem universam diaboli civitatem significatam velle. (At *Bellarmino*, tam alienum hoc est à textu, ut tu ipse improbareis, multisquæ argumentis moti *Ribera* & alij vestri cogantur manus victas dare) *Tertullianum* verò & *Hieronymum*, aliosque de Româ Ethnicâ & Imperatoribus ejus paganis hunc locum exposuisse. (At verò hic etiam bonum dormitasse *Homerum*, non loquitur, sed clamat Apocalypsis; clamat, ut *Ribera, Viegas, Casius,*

aliique possint auriti esse testes.) Videmus, divortium sententiarum Patres facere. Quomodo ergo erunt fidei regula? quam certè unam, immotam, sibi que per omnia similem esse oportet. Non dicimus negligendos esse Patres, sed legendos omnino, ut quibus donum prophetiæ seu interpretationis non frustra collatum, prout voluit illius Dominus, 1. Cor. 12. 11. sed ita tamen legendi, ita intelligendi sunt, ut *probentur omnia*, 1. Thess. 5. v. 21. 1. Joh. 4. 1. ad Canonem scilicet fidei, ejusque ἀναλογίαν, ad textus συνέπειαν & parallela loca; tandem, in vaticiniis, ad eventum, monente summo nostro Magistro, cum de Danielis ageret prophetiâ: *Qui legit, intelligat, ὁ ἀναγνώσκων, νοείτω*, Matth. 24. 15. Cedro digna vox est *Augustini, Epist. 19. ad Hieronymum*. Ego solis eis scriptorum, qui jam Canonici appellantur, didici hunc timorem honoremque deferre, ut nullum eorum scribendo errasse, audeam credere; ac si aliquid in eis offendero, quod videatur contrarium veritati, nihil aliud, quam vel mendosum esse Codicem, vel interpretem non assecutum esse, quod dictum est, vel me minimè intellexisse non ambigam. Alios autem ita lego, ut quantâ libet sanctitate doctrinâque polleant, non ideò verum putem, quia ipsi ita senserunt, sed quia mihi per alios auctores vel Canonicos, (Augustinus habet, teste glossâ, vel per illos auctores Canonicos) vel probabili ratione, quod à vero non abhorreat, persuadere potuerunt. Tanti habita est hæc sententia Hipponensis Episcopi, ut in Juris Canonici tabulas sit relata *dist. 9. c. 5. Adde dist. eadem c. 8.* ubi similis Augustini sententia laudatur *ex lib. 2. de Baptismo contra Donatistas c. 3.* Unde in Colloquio Ratisbonensi anno 1601, hujusmodi argumenta exhibuerunt nostri, sessione octavâ.

Normam ac regulam veritatis ἀυτόπιστον atque infallibilem esse oportet.

Sola Scriptura Canonica ἀυτόπιστος est, atque infallibilis. Sola enim hanc laudem habet, quod errare non possit. E. Sola Scriptura Canonica est Norma ac Regula veritatis. Scripta, quæ ex Scripturis Canonicis reprehendi possunt, non sunt ἀυτόπιστοι;

Non

Non enim ex sese, sed aliunde suam habent auctoritatem. Ideoque pro normâ veritatis haberi non possunt.

Omnium Episcoporum, adeoque etiam Romanorum Episcoporum, scripta ex Scripturis Canonicis reprehendi possunt. E. Non sunt *ἀυτόπιστα*, nec pro Normâ veritatis habenda. Jesuitæ in utroque negant minorem; Cum & Ecclesiæ quoque Pastores & Doctores simul sumti in docendo, & summus Ecclesiæ Pontifex in definiendo, habeant infallibilem auctoritatem. At quàm turpis contradicção, Augustini dicta concedere, & minorem, quæ utraq; Augustini est, negare! quàm inanis petitio principii! quàm desperata elusio dictorum scripturæ, 1. Theis. 5. 21. 1. Joh. 4. 1. quibus Augustini assertio nititur?

Ut autem Patrum expositionibus neq; stamus neq; cadimus, sed ad Scripturam amussim omnia exigimus; Ita propriis speculationibus indulgere, atque in Scripturas illas inferre, minimè decere statuimus. Non enim est Scriptura *ἰδίας Ἀπλόσεως*, 2. Pet. 1. 20. id est: Scripturæ sensus ex ipsâ Scripturâ eruendus, non aliunde ipsi assuendus; à Sole petendum lumen, non fax accendenda Soli. Lucerna enim est pedum nostrorum, Ps. 119. 104. Prov. 6. 23, lucens in loco caliginoso, 2. Pet. 1. 19. Jam verò quod lucet, quod illustrat alios, illud & habet lumen, & aliis habet. Imò; Si extra hanc lucem omnia sunt caliginosa, non potest aliunde afferri splendor; nisi 1. tenebras lucem, 2. luce clariores, 3. & luci lumen ac radios scenerare posse dixeris. Vult itaque Petrus, ex Scripturis ipsis, non verò ex Ecclesiæ traditionibus sensum petendum esse, ut malè Pontificij explicant, qui Scripturam eâ ratione planè tollunt, negant, evertunt, cum formale seu sensum ex illâ tollant, saltem quoad nos, & vaginam gladio vacuam faciunt. Exemplum *ἰδίας Ἀπλόσεως* in *Babylone* nostrâ exhibet *Augreolus*, qui per illam accipit *Constantinopolin*, censetque prædici, Apoc. 14. excidium imperij Constantinopolitani, eò quòd ejus Imperatores pleriq; hæretici fuerint, vel Ariani, vel Eutychiani, vel Monothelitæ, vel Iconomachi, vel Schismatici. *Ἰδία* hæc est *Ἀπλόσις*, non quòd solus illam faciat, sed quòd sine Scripturæ ductu & consensu faciat. Non tantùm enim, quæ de 7. montibus,

Constanti-
nopolis in
Thraciâ
non est Ba-
bylon in vi-
sione Johar-
niticâ.

quæ de regibus, Apoc. 17. v. 9. 10. & c. 13. habentur, palam huic expli-
 cationi fidem derogant: sed & connexio vaticiniorum, Apoc. 14.
 de eterno Evangelio, de imagine ac charactere bestie, de subsécuro ju-
 dicio illam non ferunt. Ita ἰδιὼν Πηλυων per totam ferè Apoca-
 lypsin affert *Alcazar*, quo nomine à Jesuitis ipsis passim perstringi-
 tur. Quod si ergò ex nostris etiam sunt, qui in enucleandâ Apo-
 calypsi suo interdum abundant sensu, bonâ cum veniâ discessum
 ab illis facimus, & ἑρπευαῖν scripturas pergimus, Joh. 5. 39. cum
 præsertim in *Apocalypsi tot Sacramenta*, quot verba, dicente Hiero-
 nymo. Ita Bellarminus, ut in aliis fidei quæstionibus, ita in vatici-
 niis de *Babylonè ac Antichristo*, liberè abic à Patribus, E.g. 1. Quod
 Antichristus sit nasciturus de virgine operâ diaboli, quomodo
 Christus de virgine natus est operâ Spiritus Sancti, quem erro-
 rem fovisse dicit auctorem opusculi de *Antichristo*, quod habeatur
 sub nomine *Augustini* in fine Tomi Noni, quod probabiliter *Raba-*
no adscribit, 2. Quod Antichristus futurus sit ipse diabolus: Secundus
 error fuit Beati *Martyris Hippolyti*, ait Bellarminus, qui in Oratio-
 ne de Consummatione mundi docet, Antichristum esse ipsum di-
 abolum, qui de falsâ virgine falsam carnem assumet: Ut enim
 verbum Dei, quod est ipsa veritas, de verâ virgine veram carnem
 assumpsit: ita probabile existimavit *Hippolytus*, Diabolum, qui
 est Pater mendacij, simulaturum se carnem humanam ex virgine
 assumpsisse &c. Ita *Fr. Riberæ* in c. 17. Apoc. Hoc loco *Victorinus*
 insigniter lapsus est, putavit enim *Neronem* resuscitandum esse &
 Antichristum fore, quod etiam multi ex veteribus Ecclesiæ scri-
 ptoribus crediderunt, ut refert *Hieron. in illud Dan. 11. 5 cor ejus*
adversus testamentum sanctum. Porro *Aureolus* iterum privatæ in-
 terpretationis documentum exhibuit, cum per *Babylonem*, Apo. 17.
Saracenisimum sive sectam *Mahometis* intelligit, quod fœdissima sit,
 fornicationem omnemque turpitudinem doceat, unde permissio
 tot uxorum cuius facta, quot alere potest. Per bestiam accipit
Sultanum Egypti, qui à Sultano Turcarum, residentè tunc in Per-
 sidi, regno, puta *Syriâ & Egypto*, spoliatus est. *Cecidit Babylon*,
 id est, *Saracenisimus* in *Syriâ*, quando Christiani anno Christi 1100.
 profligatis Saracenis terram sanctam recuperârunt. Suam sibi
 habet &

lib. 3. de
Rom.

P. c. 12.
Antichri-
stus non
nasciturus
ex virgine.

Antichri-
stus non
ipse diabo-
lus.

Antichri-
stus non
Nero.

Saraceni-
smus non est
Babylon
Apocalypse-
os. vel fucus
meretri-
cius.

Dijs, quibus septem placuere colles,
Dicere carmen.

Hi sunt *Palatinus, Quirinalis, Aventinus, Caelius, Viminalis, Asquelinus, Janicularis*. Hinc *Tertullianus in Apologetico adversus gentes c. 36*. Ipsos, inquit, Quirites, ipsam vernaculam septem collium plebem convenio, &c. Optimè etiam convenit, quod est in eodem c. *Et mulier, quam vidisti, est civitas magna, quæ habet regimen super reges terræ, & quod nunc ait: Cecidit, cecidit Babylon illa magna &c.* id est, jam cadet & penitus subvertetur: more enim Prophetico, ut semper solet, præterito utitur pro futuro, ut certissimum esse sciamus, quod dicit.

Habet autem *Emphasin Romæ convenientem Pronomen, Illa*, quæ est in Græco multò apertior, *ἔπεσεν ἔπεσε Βαβυλῶν, ἡ πόλις ἡ μεγάλη*: id est: *Cecidit, cecidit Babylon illa, urbs illa magna*: Quod egregiè in Romam convenit, *Illam, urbs illa*, quæ omnium ore per *Antonomastiam* urbs dicebatur; *illa*, quæ ubique intelligebatur cum sine addito *Urbs* dicebatur. Si ergò omnia conjungamus, quæ de Babylone dicuntur, planius eam Romam esse intelligemus. Si meminerimus *Babylonem Chædæorum ab Augustino* dici quasi *primam Romam, & Romam esse alteram Babylone*, tumentem imperio, & populum DEI persequentem; atque ita *Babylonem illam figuram esse Romæ, ac per vulgatum esse in Scripturâ*, ut res figurata nomen habeat figuræ; ut cum *Christus* vocatur *David*, aut *Salomon*. Addamus hanc *Babylonem sedere super septem montes, esse urbem magnam, quæ apud omnes sine addito Urbs* dicitur, habere eam *regnum super reges terræ, matrem esse fornicationum, & abominationum terræ, reges terræ cum eâ fornicatos esse, à regibus & à negotiatoribus defleri, sub se habere decem Cornua, id est, decem Reges magnos, sedere super aquas multas, à decem Regibus esse vastandam. Nam etsi quædam ex singulis, vel in congregationem malorum, vel in aliam urbem conveire possint: omnia profectò, nisi in Romam, non conveniunt. Idem Ribera: Mercatores tui erant principes terræ, quia in veneficijs tuis erraverunt omnes gentes. Quod in nullam aliam civitatem convenire potest &c. Et vidi mulie-*

in c. 17.
p. 469.

rem

rem ebriam de sanguine sanctorum. Hoc in nullam urbem æquè
 convenit, ac in Romam, in quâ innumerabiles Martyres occisi
 sunt. Quamvis non ebria dicatur tantum propter sanguinem
 in eâ fustum, sed etiam propter sanguinem, qui ejus jussu & pote-
 state, in alijs urbibus effusus est: nam hunc etiam ipsa fudit.
 Nec de sanguine usque ad Johannis tempora effuso tantum lo-
 quitur, verum & de eo, qui postea erat effundendus &c. Ejus-
 dem planè sententiæ Viegas est, qui ex *Tertulliano* & *Hieronymo*,
 (ut & *Lorinus*, alijque) fidem facit. Imò hanc ipsam *Babylonem*,
 de quâ Johannes hoc capite, alijsque disserit, *Romanam* urbem
 interpretatur *Tertull.* loco citato, & *D. Hieronymus in Epist. ad*
Algasiam q. 1. & fusè in *Epistola ad Marcellam, ut commigret Berthe-*
lebem. *Legè,* inquit, *Apocalypsin Johannis, & quid de muliere pur-*
puratâ, & scriptâ in ejus fronte blasphemâ, septem montibus, aquis
multis, & Babylonis cantetur exitu, contuere; Exite, inquit *Dominus,*
de illâ populus meus, & ne participes sitis delictorum ejus: Fugite de
medio Babylonis. Cecidit enim Babylon magna, & facta est habitatio
Demoniorum. Est quidem ibi sancta Ecclesia; sunt trophæa Apo-
 stolorum & Martyrum; est Christi vera confessio; est ab Apostolo
 prædicata fides, & gentilitate calcatâ in sublime se quotidie eri-
 gens Vocabulum Christianum; sed ipsa ambitio, potentia, ma-
 gnitudo urbis, videre, & videri, & tantam frequentiam homi-
 num, saltem invitum videre, à proposito Monachorum & quiete
 aliena sunt. Ex quibus verbis constat *Hieronymum* de urbe Ro-
 mâ hanc Apocalypsis Babylonem intellexisse. Suum etiam cal-
 culum addit *Cornelius à Lapide*: *S. Johannes Apoc. 17. 19. dicit*
Babylonem insidere septem montibus sive collibus. Nulla autem
alia urbs est septecollis, quàm Roma: (Elidit igitur aliorum effu-
 gium, qui objiciunt, Romam hodiernam septem montes non ha-
 bere substratos, sed in planitie Campi Martij sitam esse: cum
 tamen monasteria, sacraria & monumenta, in illis montibus
 conspiciantur.) Adde *Tribonianum Cassium, Lamparterum* in Sta-
 terâ auri (*Goldtwage*.) *Emanuel Sâb* dubius est Romamné malit,
 an impiorum multitudinem. Ita meminit *Hieronymus*, quæ *El. 3. 4.*
Spiritus Sanctus de impiæ urbis excidio, quod onocrotalus, heri-

p. 4708

p. 776

In 1. Pet. 5

Q

CIUS

cuis, ibis, corvus, quod pilosus, quod lamia & monstra alia ibi stabulatura, à quibusdam de orbe universo, à Judæis de Romano Imperio explicentur. Ipse autem Hierosolymam intelligit; & sub bestiarum & portentorum nomine idolatras, qui expulso populo Judæorum, Hierosolymam, adductis coloniis de diversis gentibus, becupârant: Sed textus ipse ac eventus optimus est interpretres.

IV.

An Johannis vel Angeli nostri Apocalypsis Romam quidem designet, sed Ethnicam, qualis ad Constantini Magni usq. tempora fuerit, non qualis nunc sit sub Romano Pontifice?

m. c. 14.
Apoc.
p. 401.

Id sanè remis velisque contendunt Jesuitæ. Joannes adversus illam civitatem vaticinaturus, ait *Ribera*, quæ tunc gentium regina, & caput Idololatriæ & persecutrix Christianorum erat, rectè eam & Babylonem, & meretricem, & matrem fornicationum & abominationum terræ appellat: non enim tunc meliori nomine digna fuit. At posteaquam scriptam in fronte blasphemiam Christi confessione delevit, ut dixit Hieronymus, Babylon non appellatur; nam neque infidelis est, sed fidei magistra, nec Christianos persequitur, sed ut pia mater protegit & fovet, nec fornicationum mater est, sed pietatis & religionis. Si quando hæc eadem fecerit, quæ Joannis tempore faciebat, iterum Babylon vocabitur, &c. Quem Apostolum, quem Prophetam persecuta est Ecclesia Romana, aut sedes Apostolica, ut exultare debent Apostoli & Prophetæ? Quâ injuriâ eos affecit, ut dicatur eis: quoniam judicavit Deus judicium vestrum de illâ? Resp. I. Atqui Roma illa Ethnica non est exusta, deleta, extincta penitus, quod cum Româ futurum ipsi concedunt. Nec valet *Alcazaris Schema*, exustam esse igne, sumtamque vindictam tum temporis, cum *Ethnicismum Deus in eâ abolevit, & Christianismum sub Constantino introduxit*. Primum Angelum, id est, Paulum Apostolum Gentium & Romanorum doctorem effudisse in illos phialam suam, Apoc. 16, 1, 2. cum eos de suis sceleribus coarguit & convi-

p. 403.

Vid. Cor.
à La-
lin c.
Apoc.

sit Rom. 1. Alterum angelum habentem potestatem magnam & inquamantem: *Cecidit, cecidit Babylon*, Apoc. 18. 1. esse D. Petrum, cui claves cœlorum traditæ, quiq̃ue *Romam* vocet *Babylonem*, 1. Pet. 5. 13. atque hoc excidium cognovisse, ac Johanni significasse. Ut ergo *ascensor Cameli* (Dan. 9.) & *ascensor asini* (Cyrus) Babylonem evertere visi: Esai. 21. 7. Sic Paulum ascensorem Cameli, (id est, *Doctorem Judeorum*) & Petrum ascensorem asini, (id est, *Doctorem Gentium*) Romam igne amoris Christi succendisse, ac idolatriam in eâ evertisse, Nullius, inquam, hæc Allegoria valoris est; agnoscante ipso *Cornelio à Lapide*, qui hæc non tantum mystica, sed & *αὐτὸλογὰ* esse monet, cum triste, atrox & funestum Romæ excidium, quod graphicè, Apoc. 18. depingitur, imlatum, pium & omnibus votis optandum fidei salutis & charitatis incendium convertat.

2. Roma Ethnica non habuit suum sibi poculum, è quo inebriaverit gentes omnes, sed potius ab alijs ipsa imbibit Idolomaniam, ac omnium Deos divosque coluit, Senatusconsulto etiam statuens; Sapienti omnes Deos colendos. Audi, quid *S. Leo* afferat de Româ *Serm. 1. de Petro & Paulo*: Hæc autem civitas, ignorans suæ profectiois auctorem, cum penè omnibus dominaretur gentibus, omnium gentium serviebat erroribus, & magnam sibi videbatur assumpsisse religionem, quia nullam respuebat falsitatem, &c.

3. Non fucis ac coloribus sua Idololatriæ *κρύψις* pinxit, sed crassâ nimis, aperta q̃ue se polluit insanîâ; imò turpissimis & abominandis cultibus, quos taxat Paulus, Rom. 1. contra 5. & 6. præceptum, se contaminavit.

4. Roma Ethnica non insidet *bestia decicorni*, Apoc. 13. quam illi Antichristum faciunt. Esse autem illam bestiam eandem cum bestia coccinea, plena sermonibus blasphemiarum, habente capita 7. & cornua 10. censent *Alcazar*, *Suarez* 3. part. Tom. 2. disp. 59. a. 6. Sect. 2. & alij. Hæc est responsio *ὄψις ἀνθρώπων*.

Rem quod spectat, Ethnica Roma illo tempore quo persecuta est pios, non sensit inclinationem illam, quam Apocalypsis tribuit Babyloni; quod decem cornua (quæ provinciarum forma

mā hactenus Romano Imperio subiecta, adeoque regnum seu propriam Jurisdictionem regiam nondum acceperint;) reges futuros designent, accepturos unā horā potestatem tanquam reges cum bestiā. Quod accedit, quod reges hi unum iterum consilium habeant tuendi bestiā, suamque virtutem ac potestatem bestiæ acceptam ferant.

5. Ethnica Roma non secuta est, sed antecessit *heresin Ariamam, & Mahometici Alcorani perfidiam*. Quæ igitur calamitas tertio loco sive sub V. Æ. tertio impendet Ecclesiæ, non ab Ethnicā Romā illi metuenda est.

6. Sed nec cohæret status Ethnicæ Romæ cum *bestiā bicornī*, cum agno in monte constituto, cum æterni Evangelij præconio, post errores Antichristi seu *bestiæ bicornis* insonituro, non cum ruinā Babylonis, Antichristi initia & imperium subsecutā &c. Siquidem bestiā utraq; Apoc. 13. ipsi Antichristum, vel priore Antichristum, posteriori flammam ejus & hyperaspisten intelligunt. Unde absurdè sequeretur, Romam Ethnicam collapsuram esse, cum jam pridem collapsa, funditusque destructa sit, ante Antichristi, ut opinantur, adventum, vel certè primis illius annis.

7. Aucupium etiam pecuniarum, & mercimonia religiosa, quæ tam operosè Apoc. 18. depinguntur, Ethnicæ Romæ non conveniunt; ut quæ alijs modis suas acquisivit facultates maximas: (Vide *Lipsium de magnitudine Romanā, seu de admirandis Romæ*.) Non possum, quin hic Ambrosij de hoc mercatu monita intertexam. Possumus etiam & per eosdem, illos, qui gradus Ecclesiasticos vendunt, intelligere: quod divina Scriptura valdè condemnat. Et quamvis multi ex Episcopis ab hoc scelere videntur, immunes ministri tamen eorum in hoc sæpè polluantur. Sed ad Magistros respicit, quicquid à discipulis delinquitur. Est & aliud Scelus valdè pessimum quod ab ijs, qui Archidiaconi appellantur, committitur. Nam ab adulteris presbyteris pretium accipiunt, & tacendo malum consentiunt, quod per auctoritatem, quam ab Episcopis acceperunt, emendare possent. Sunt etiam alii ex hujusmodi Presbyteris, qui timentes se damnari pro sceleribus suis, ij *servitijs Archidiaconorum plus sunt assidui,* quam

Ambros.
Tom. 5. p.
358. edit.
Romana.

quàm cæteri. Contra quos si quis aliquod verbum contrarium
proferre voluerit, defenduntur ab eis, & fingunt, se nescire, quod
sciunt: condemnanturq; illâ Propheticâ sententiâ, quæ dicit: Væ,
qui dicitis malum bonum, & bonum malum; ponentes tenebras
lucem, & lucem tenebras.

8. *Babylon* cum *bestiâ* & *imagine* conjungitur Apoc. 14. v. 8. 9.
Imago ad *bestiam* *bicornem* pertinet, à quâ elaborata est, Apoc. 13.
v. 15. *Bestia* *bicornis* *cornua* gerit, quæ *agnum* præ se ferunt, Apoc.
13. v. 11, id est, quæ *CHRISTI* similitudinem, quæ sanctitatis *CHRISTI*
speciem habent. Atqui hæc nullo modo *Roma Ethnica* com-
petunt, quæ non simulavit Christum vel professionem Evangelii,
sed collatis aperto Marte signis illi bellum indixit. E. *Roma Eth-*
nica *Babylonis* mysterio non venit.

9. Quid? an *Ethnica* *Romæ* principes seu Reges decem surre-
cturi à mortuis! ut videant excidium ejus, & vel latentur vel
plangent, Apoc. 17. v. 12. 16. cap. 18. v. 9. Possunt hujus generis
multa è textibus sacris colligi. Infirmiores sunt arietes, quos his
machinis opponunt Jesuitæ, quàm ut disjiciant. Cornelii à Lapi-
de hæc ferè argumenta sunt (i.) *Romæ Ethnica* competere regnum
super reges terræ, septem montes, crudelitatem, bellum in sanctos. At i.
quæ hæc *αυτοκρατορία*; *Babylon* est domina orbis, est septuaginta, cru-
delis. *Roma Ethnica* fuit domina orbis, septuaginta, crudelis, adde-
meretrix; caupona & alia. E. & c. Non si aliqua *πρῶτος ἔσται* com-
petunt, sed si *αυτοκρατορία* omnia, bona tandem erit consequentia.

Corn. à la-
pide in c.
17. Apoc.
pag. 269.

2. Multa propriè, multa in typo conveniebant in *Amriochum* *Epi-*
phanem; Spiritus sanctus tamen solet vaticinia intermiscere, quæ
nullo modo in illum: E. g. *Adhuc aliud tempus erit, & quæ sequun-*
tur ut sic deducar nos in intimiores prædictionum sensus. (2.) *Ba-*
bylonis nomen mysticè accipiendum, ex v. 5. Ergo florentissimam
urbem, quæ Christianos persecuta, intelligi. Talem esse *Romam*
Ethnicam. R. r. plus in conclusione. Hoc tantùm sequitur, Ergo
non *Babylon* propriè dicta. 2. *Ethnicam* *Romam* non intelligi,
eventus docuit: à quibus enim decem Regibus exusta? 3. inverte,
Ergo non quæ aperte, sed sub mysterio cum agno pugnat, ita ut
ad eò miretur *Johannes*, agnina cornua in agnum lavare ob ima-

ginem bestia. (3.) Romam & Romanos Imp. Johannis tempore & per trecentos annos acerrimè oppugnâsse Ecclesiam. E. nulli alteri, nisi Romæ Ethnicæ illud Apoc. 17. v. 6. & Apoc. 18. v. ult. competere. R. Eadem, quæ ad primum argumentum posita, huic sufficiunt. Objiciunt (4.) à Petro Romam propterea Babylonem dici 1. Pet. 5. v. 13. (de quâ res supra, quæ st. 1.) Eadem de causâ Romanam & Romanos Imperatores à S. Paulo 2. Thess. 2. v. 7. vocari *Mysterium iniquitatis*, ubi & addat, *Romam & Romanum imperium dunturum usq. ad Antichristum*, atque adeò signum adventantis vel potius præsentis Antichristi fore Romani imperii ruinam. R. 1. *Mysterium iniquitatis* clam vel in obscuro peragebatur. Atqui Romana tum dominatio, tum idolatria non in obscuro erat, sed in aprico & propatulo. E. 2. Non adventurus ultimus dies, donec reveletur filius iniquitatis, sessurus in templo Dei; quid hoc ad *Romanos Imperatores*? 3. Lege tuum Alcazar, qui tibi Romam æternam probare molitur. Certè Imperium Romanum perstiturum esse, quoad orbis stabit, si non ex *Daniele*, ex *Tertulliano* discere poteras, qui libr. ad Scapulam cap. 2. *Christianus*, ait, *nullius est hostis, nedum Imperatoris, quem sciens à Deo suo constitui, necesse est, ut & ipsum diligat, & revereatur, & honoret, & salvum velit cum toto Romano Imperio, quousq. seculum stabit: tamdiu enim stabit*. Ubi notare velim *Jesuitas* 1. *Romani Imperii perpetuitatem*, per omnem seculi decursum. Multas vestras de Antichristo speculationes proferibit hæc assertio. Nec convenit in Romano Imperio disputare contra Imperium. *Bodino*, *Chiamiero* & aliis impunè licuit in *Augusti Imperii Romano-Germanici* calamum stringere; vobis an idem liceat! aut si vel maximè liceret, d. cere vos non arbitror. 2. *Imperii originem*, quam ad Deum refert *Tertullianus*; quo superiorem Monarcha Romanus non agnoscit. Protrita dudum vox est, Imperium Romanum esse *feudum Papæ*; ac si vellent glo iari etiam de Antichristi lignis, *regnorum collatione super omne, quod Deus est, elatione*, Dan. 11. v. 39 36. 2. Thessal. 2. v. 4. Legatur Decretum Electorum an. 1338. Das Römische Reich/ die höchste Obrigkeit in der Welt/ ist von niemande her/ denn von Gott/ ist keine Menschen auff Erden Lehn. 2. Der Keyser hat keinen Oberrn auff der Welt

Welt &c. darff nicht hin vnd wieder zum Pabst &c. Ubi secus do-
 centibus, dicentibus, facientibus proscriptio, bonorum confiscatio,
 & mortis supplicium denunciatur. Legatur gravissima Consti-
 tutio Imperialis Ludovici IV. ap. *Albericum de Rosate, in l. Bene à*
Zenone 3. C. de quadrienn. prescript. ubi è sacris evincitur potentissi-
 mē, quod Imperialis dignitas & potestas non à Papā, sed immedia-
 tē à solo Deo sit; & qui hoc inficiantur, crimen læsæ majestatis in-
 currere, ac pœnis omnibus, Crimen læsæ Majestatis concernenti-
 bus, subjacere. Noerent hoc sibi *7 Cti Dillingenses, notet Bellarmi-*
nus, Suarez, Foverus, noerent Canonista. 3. Imperii majestatem, quod
 unusquisq; Christianorum, nullo excepto Clerico, ne Papā quidē,
 revereri & honorare debeat Imperatorem; quæ & Pauli doctri-
 na est Rom. 13. v. 1. quo loco nec Evangelistas nec Apostolos exce-
 ptos esse, Patres monent, *Chrysostomus, Theodoretus, Theophyla-*
ctus, Oecumenius.

Opponunt 5. S. Johannem jam recentē à *Domitiano* in do-
 lium ferventis olei projectum, indeq; relegatum in Patmon, hæc
 vidisse & scripsisse, ad sui & fidelium secum afflictorum consolati-
 onem & corroboracionem, quod scilicet à *Babylonis*, id est, à
Romanis Imp. ita vexati, visuri essent Deum sui vindicem, qui Ba-
 bylonem igne cremaret: Resp. 1. S. Johannes solatium non ad sui
 temporis angustias constrinxit, sed ad finem usq; mundi porrexit.
 2. aliis jam visionibus suos erexerat. Apoc. 1. v. 1. 9. & seqq. cap. 6.
 v. 9. & seqq. cap. 7. per totum cap. 12. per totum, 3. istius temporis
 fideles videre sanē non poterunt Romæ excidium & confagra-
 tionem.

Opponunt 6. *Hieronymum*, aliosq; veteres sic accipere. R. 1.
 Fortassis etiam *abominationem desolationis*, de quā Daniel, cap. 9.
 27. c. 11. 31. c. 12. 11. de *Antiocho Epiphane* acceperant totā, 1. Macc. 1.
 57. quam Christus cum ultimis temporibus colligavit, Matt. 24. 15.
 2. *Hieronymus* etiam ejurato jam *Ethnicismo* Romam *Babylonis*
 nomine compellendam censuit, ut supra audivimus è *Prologo in*
libros Didymi de Sp. S. Adde quæ *lib. 2. contra Jovin. habet*: Ad re lo-
 quar, quæ scriptam in fronte blasphemiam Christi confessione de-
 lecti: urbs potens, urbs orbis domina, urbs Apostoli voce laudata.

Inter-

Interpretare vocabulum tuum: Roma aut fortitudinis nomen est apud Græcos (ἀπό τοῦ πάειν, id est valere, fortem ac robustum esse) aut sublimitatis apud Hebræos (à rad. enim רוּם, id est altus fuit, dicitur Roma, quasi dicas, Altitudo, sublimitas, celsitudo) Serva quod diceris. Virtus excelsam te faciat, non voluptas humilem. *Maledictionem, quam tibi Salvator in Apocalypsi comminatus est, potes effugere per pœnitentiam, habens exemplum Niniuitarum. Cave Joviniani nomen, quod de idolo derivatum est. Squaler capitolium, templa Jovis & ceremoniæ conciderunt, cur vocabulum ejus & vitia apud te vigent? Adhuc sub regibus, & sub Numâ Pompilio facilius majores tui Pythagoræ continentiam, quàm sub Consulibus Epicuri luxuriam susceperunt & c. Ex quibus liquet, Hieronymum non de Româ loqui, qualis fuit Nerone & Caligulâ fasces gerentibus, sed ulterius fata Babylonis porrigere. Falsum igitur, quod Sebastianus Heissius in refutatione aphorismorum Jesuitarum habet: Nullus veterum Doctorum sedem Romani Pontificis, eiq̃, fidei consensione coherentem Ecclesiam, Babylonem vocavit: sed civitatem Romam, quatenus adhuc omnium generis Gentili superstitione fœdabatur; & Gentilitatem hanc intelligebant funditus excisum iri à Christi religione, quod & factum est; adeoque tantum abest, ut cathedra Romani Pontificis sit Babylon, ut Babyloniam meretricem, Gentilissimum scilicet, sustulerit.*

pag. 213.

Ehodum! Igitur cathedra Romana *Babyloniam* meretricem sustulit? 1. Qui ergo reges illi decem, qui prius bestię vires suas & potestatem tradiderant? qui non à Romano Imperio, sed à bestia solum & purpurato prostibulo defecerunt (illud enim Johannis tempore, ac decem persecutionum tempestatibus, remansit integrum;) tandem verò illud deseruerunt, denudârunt, exusserunt? Sint argumenta 1. A quibus destruenda Babylon, illi veniunt titulo decem regum Apoc. 17. v. 16. Cathedra Romana non venit titulo decem Regum. E. Cathedra Romana non destruxit Babylonem. Porro: 2. Qui destruent Babylonem, potestatem accipiunt cum bestia, unius sententiæ sunt cum bestia, virtutem suam dant bestia, Apoc. 17. v. 12. 13. At verò cathedra Romana non accepit potestatem

tem

tem cum bestia (diabolo ut volunt) non ejusdem sententia, non virtutem suam illi tribuit. E. Cathedra Romana non destruet vel destruxit Babylonem. 3. Si cathedra Romana destruxit Babylonem, utiq; tūm venit Antichristus, quod ij concedere coguntur, qui bestiam Apoc. 13. & Apoc. 17. pro eadem sumunt. Quod enim alii per ultimam bestiam Diabolum accipiunt, à textu refutatur. Diabolus enim non venturus, sed Johannis tempore præsentissimus, infensissimus, ut alia taceam: Per *Draconem* diabolus notatur in Apocalypsi, non per *bestiam decicornem* Apoc. 17. v. 3. & *septicipitem* vers. 7. *que fuit, & non est, & redibit ex abyssu*, quam mirabuntur populi: *cujus 7. capita sunt, 7. montes, & 7. reges, quorum quinque lapsis unus susperstes, alius nondum venerit, brevi cum venerit mansurus; bestia autem octavus* v. 10. 11. & de septem illis? Hæc qui tu ad diabolum? Imò quid *decem reges qui potestatem nondum acceperant* vers. 12. ad Romam sub Nerone, Domitiano, Trajano? Hi scortati cum Roma Ethnicâ! hic exusserunt illam! & hoc est gentilismum tollere! vide quibus te involvas compedibus. 4. Porro si Cathedra Roma Ethnicam Babylonem delevit tollendo Ethnicismum, utiq; jam tūm portata fuit meretrix à septimo capite, quod nondum venerat, cum Johannes ederet hanc prophetiam, Apoc. 17. v. 10. Ulterius, 5. *Destruutores Babylonis pugnabunt cum agno & vincuntur ab illo*, Apoc. 17. v. 14. Cathedra Pontificis non pugnat cum agno, (tempore Johannis, ut neque nunc ex adversariorum hypothesi.) E. Item 6. *Destructio Babylonis est iræ divinæ opus & justum supplicium, quod cavere debent fideles, è Babylone exeundo. Conversio Romæ gentilis est destructio Babylonis. E. Conversio est iræ divinæ opus.*

7. *Destructio Babylonis plangetur à Regibus. Conversio Romæ ad fidem Christianam est destructio Babylonis. E. Conversio illa deplorabitur à decem regibus, & per consequens decem reges à mortuis resurrexerunt, cum Roma fidem Christianam suscipere.* Ἄποπα, ἀναπόλθθα omnia; ut de novo omninò effugio cogitandum sibi Jesuitæ putarint, olim nimirum Romam iterum ad vomitum redituram, gentiles ritus amplexuram, à Pontifice defecturam, omnes populos idolomania scypho inebriaturam, de-

D

struca-

fruentiam ante tempus Anti Christi, vel sub prima illius initia, ab Antichristo vel alio &c. quod commentum tamen titubantè & hesitantè conscientia emurmurant; adèd ut *Heisius*, cum quo hic agimus, suum suspendat iudicium, quin & *Tannerus* ipse certâ asseveratione id approbare non audeat, quâ de re quæstio subsequens movetur.

IV.

Roma sine olim à Pontifice defectura, & tùm demum Babylon Johannis futura?

Èò tandem angustiarum redacti sunt Pontificij, ut ab omnibus præsidijs dejecti, nebulâ hac sese involvant, Babylonem Johannis esse Romam olim Ethnicismi recidivam passuram. Dico hanc sententiam esse *1. novam & Patribus*, quos tamen nobis in hac Babylonis causâ obijciunt, *incognitam*. Primus ferè, quod ego quidem observaverim, hanc sententiam, de Româ olim à Pontifice defecturâ, urget *Franciscus Ribem* Præbyter Societatis Jesu, qui Commentarios edidit in Apocalypsin (ut ex approbatione liquet, an. 1590. recusat Antverpiæ an. 1623.) ut propterea vel novitatis nomine suspecta sit, & alij majorum gentium Pontificij nondum constitutum habeant, num calculum addere ignoratæ hæctenus explanationi velint. Urget inquam vel maximè hanc sententiam *Ribem*, quem sequitur *Blasius Viegas*, qui tamen pag. 718. p. 719. ad *Dominicum à Soto* refert. Nam *4. sent. distinct. 46. quæst. 1. art. 1.* existimat per discessionem, de quâ loquitur Paulus, accipiendam esse *duplicem discessionem*: unam ab imperio civili & temporali: alteram à potestate Spirituali & Ecclesiasticâ, quam Romanus Pontifex obtinet; Prioremque defectionem jam extare, quia nimirum temporale Romanæ urbis imperium jam cessaverit; posteriorem adhuc expectari, per defectionem videlicet totius orbis à sede Romanâ: in cujus sedis potestatem fuit temporale illud imperium commutatum, ut auctor *Leo Papa serm. de Apostolis*. Verum ipse *Viegas* refutat prius assertum *Dominici* de defectione ab imperio civili, & evincit, durare adhuc imperium Romanum. Posterius verò comprobat, sed non probat. Unum verò rectè deducit

deducit ex textu, ex Tertulliano, ex Hieronymo, quod urbs Romana per Babylonem intelligatur.

Franciscus igitur Ribera, cum probasset, ac rectè quidem (iisdem enim argumentis nostri dudum usi sunt) Babylonem non esse civitatem totam, seu colluviem impiorum, sed Romam; satisque perspiceret, Romam, ut sub Ethnicis Imperatoribus fuit, non omnia competere, ne tamen vellet illam, ut sub Pontificis est pedo, his notis delineari; sollicitè admodum procedit, & audere vult aliquid, volatu Icario. At magna quæstio est, ait, & à patro-^{p. 400.} nis nostræ sententiæ non explicata, cur Joannes tot mala prædicat huic urbi, quæ licet tunc caput Idololatriæ esset, nunc caput est sanctitatis, & Catholicæ fidei præsidium: & cum Ecclesia cum suo capite usque in finem seculi duratura sit, locusque capitis proprius Roma sit, eo ipso tempore, quo Ecclesiam vastabit Antichristus, nulla urbs, ut apparet, DEO gratior futura est? Præterea Johannes describit urbem potentissimam; & locupletissimam, & orbis Reginam: Roma autem nec talis nunc est, neque extremis temporibus futura videtur, ut illi conveniat Prophetia? *Antequam ad hæc respondeam, quæ perdifficilia sunt, & nisi* explicentur, totam de Babylone Prophetiam ignorari necesse est, offensionem pio lectori amovere volo: cui fortè molesta & ingrata erit hæc explicatio, quod hæreticorum maledicentiæ favere videatur, qui Romam injuriæ causa, Babylonem appellant, quasi Ecclesiis tyrannicè imperantem, & hinc multa in Romanum Pontificem convitia præferunt &c. Porro cum protulisset novam suam sententiam, quod Apocalypsis de Româ loquatur, qualis sub Ethnicis Imperatoribus olim fuit, ET qualis postquam à Romano Pontifice, defecerit, in fine seculi futura sit, ita deprecaturur *invidia* & invidiam. Divinare me dicet quispiam, sed hunc ego orabo, ut præjudicium deponat, rem totam apud se maturo judicio examinet, nec plus mihi credat, quam ratio & veritas persuaferint. Hæc Ribera, conscius sibi de ausu novo, quod comicum oculos configere, ac terminos à Patribus positos movere velit.

Dico 2. expositionem hanc adeò *infirmam*, ut non audeat

D 2

caput

caput erigere, nec alij Jesuitæ aut Pontificij ipsi affurgant aut fi-
dant. *Tannerus Theol. Schol. Tom. 3. disp. 1. 44. dub. 5. n. 20.* ubi
contendit Romam notari, qualis circa tempora Sancti Johannis
apoc. 17. 1. Apocalypsin scribentis erat, Idololatricæ princeps, superstitionum
auctrix, Christiani nominis crudelissima insectatrix, & sub Ne-
ronis ac Domitiani & paulo post sub Trajani dirissimis persecutio-
nibus, multorum milium martyrum sanguine ebria; qualem
etiam excussa Romani Pontificis obedientia, denuo circa finem
mundi futuram non contemnendis argumentis quidam sibi col-
ligere videntur. Hæc *Tannerus. 1. QUIDAM, ait, 2. SIBI, 3. COLLIGERE, 4. VIDENTUR.* Ita *Sebastianus Heisius* in
refutatione Aphorism. Jesuiticorum p. 219. Quare etsi cre-
dibile sit, Romam aliquando abjectâ Christi religione, pulsoque
suo Pontifice, denuo diabolicis superstitionibus servitutam, &
ideo quoque Babylonem in Apocalypsi esse nuncupatam; nemo
tamen nostrorum Antichristum Romæ sessurum asserit: neque
enim *Babylonia illa meretrix Antichristi typus est &c.*

*Solbitwa-
ge Contra
D. Jacob
Reibing, &
Jesuita Lu-
theranum
pag 832 &
p. 840.*

*Contradi-
ctio: In-
certa est &
fundamen-
tum tamen
habet in
Apocalypsi.*

*Lamparterus in der Goldt Wags. Derer (des Antichristi
anhangs) Zehen Könige sein werden / von welchen auch die Stadt
Rom / wegen ihrer Gottlosigkeit / darein sie (wie man Vermeynet)
gerathen wird / an ende der Welt sol verwüster werden. Das ist kurz-
lich die Glaubwürdigste auslegung dieser Prophecyen / Wie
wol nit allerding gewieß. Et fol 840. Wir geben diese mel-
nung von Künstigen abfall der Römer nicht für gewieß aus:
ist aber nicht wahr / das sie kein grund habe in der Schrift Apoc. 18. v.
4. vnd 7. hat sie guten grund / alda die frommen ermahnet werden / daß
sie davon ziehen / vnd gesagt wird / alle die so mit der Stadt gesündig
get haben / werden vber ihre Verwüstung weinen vnd klagen /
welches ja zu den letzten zeiten geschehen wird.*

Dico 3. hanc opinionem ex Apocalypsi affirmari astruique
non posse. Videntur id quidem sibi colligere argumentis non
contemnendis, dicebat modò *Tannerus*. Sed quæ argumenta
illa? Colligamus ex Jesuitarum divinationibus parùm divina
argumenta, quatenus pro novâ hac sententiâ facere videri pos-
sunt 1. Hæc Urbs in gravissimâ apud DEUM offensione erat,

*Fr. Ribes
ra.*

cus

um hæc scribēbat Johannes, quod mater erat abominationum & fornicationum terræ, & quod plurimum Christiani sanguinis effuderet &c. adeo ut duo orbis terræ lumina, Petrum & Paulum, uno die occiderit &c. Aquum ergo erat, ut tanta ejus urbis impietas tristissimo atq; atrocissimo exitio, aliquando plecteretur, præsertim cum propè finem seculi non minus impia futura sit, ut paulo post explicabimus. Sed quam enervis consequentia ! ficcine à non distributo ad distributum arguari licet ? Puniatur Roma : Ergo ipsa urbs conflagrabit, nec sufficit Tyrannos pessime perussisse. Puniatur Roma : Ergo reversura est ad vomitum Ethnicum. Puniatur Roma : Ergo tot devastationes nondum sufficiunt, sed ob Imperatorum Ethnicorum peccata sub finem mundi delenda denuò. Quod enim attexis, præsertim cum propè finem seculi non minus impia futura sit, non probationem, sed peritio principij est, quia Ethnicam Impietatem intelligis. Satis & plusquam satis impiam esse Romam hodiernam, prolixè ipsi fatemini; quoties vobis chiliadas publicarum lamentationum, gravaminum, execrationum objicimus. Legatur Bernhardus serm. 1. de conversione B. Pauli; serm. 33. & 77. in Cant. item in Psalm. 91. serm. 6. & 7. pag. 137. de Consideratione l. 1. 2. 3. & 4. Unde voces publicæ *Ysi eine Hell / so stehet Rom drauff / quæ Romæ audita à Luthero, quam citat Adam à Contzen in Coronide jubil. 2. 4. p. 227 citat, non refellit.*

Ipudor in villas, si non patiuntur eas dem

Et ville vomicas, urbs est jam tota lupanar. Mant. l. 2. Pastor. pag. 376.

Quod ridiculè Gretserus in mystâ excusat ob Bacchanalia & obscœna dramata; nec de Româ in specie, sed de omni civitate, ubi hæc lascivia regnat, dictum. Quis Grammatista conceder UR-BEM pro civitate omni accipi? Si tamèn Româ in specie judicium Mantuani cupis, audi hoc è lib. 1. sylvarum :

Vivere qui sanctè cupitis discedite; Roma

Omnia cum liceant, non licet esse piura.

Addatur Schulringius de discipl. Ecclesie, aliq; multi non è trivio, sed maximi, tum sacre tum politicæ professionis. Sed perge nobis Ribens; Exigendas autem esse poenas ab hac civitate, (ais),

D. 3

pro- p. 406

2.20.

propter persecutiones illas Neronis & Trajani dubitare non pos-
 sumus, cum cap. 18. scriptum sit: *Exulta super eam Caelum & sancti*
Apostoli & Prophetae quoniam iudicavit Deus iudicium vestrum de illa.
 Illa enim olim occidit Apostolos & Prophetas, quos Deus in ejus
 excidio ulciscitur. At 1. quid Romae cum Prophetis? quos extra
 Hierosolymam occidi novum & insolens. Luc. 13. v. 33. *Lex & Pro-*
pheta usq; ad Johannem Luc. 16. v. 16. An iterum Babylonem effice-
 mus Hierosolymam? 2. Syrus vertit: *Jucundamini super eam cae-*
li & angeli & Apostoli & Prophetae, quia iudicat Deus iudicium ve-
strum de illa, id est, (paraphrasti Cornelio à Lapide) quia justam
 pro vobis vestraq; lite & causâ (hanc enim metonymicè significat
 iudicium: quia lis & causa in iudicio agitur & tractatur) tulit sen-
 tentiam contra illam q. d. Deus iusto iudicio vobis causam adju-
 dicavit, definiitque vestram causam esse justam, &c. Hæc ille.
 De causâ hic agitur Prophetarum & Apostolorum, quam oppressit
 Roma. Sicut verò non opus erat, ad excidium Hierosolymæ, ut
 deficeret urbs à Pontifice, sed durante cathedrâ reddebat se partici-
 pitem occisionis Prophetarum; ita potest Roma involvi peccatis
 veterum, Pontifice vel maximè florente, imò supplicia sanctorum
 dictante, urgente, collaudante. Vis lamenam Pariensem? vis
 Catalogos testium veritatis? vis bullas Pontificias? vis furores in
 Imperatores! Reges! urbes! populos! Quæ charta sufficeret?
 Si viveret Paulus, an non exureretur Romæ ob cap. 3. & 4. & 8.
 & 13. epistolæ ad Romanos! Et Petrus ob caput 2. & 5. suæ prio-
 ris & Actor. 4. ac 10. Quæ enim erant Savanorolæ dogmata? (cu-
 jus laudibus ipse Gregorius nihil detractum vult, licet credere non
 velit, injustè flamis addictum) Quæ? isti Pauli & Petri Aposto-
 lorum? in gratuita justificatione, per fidem in Christo spem om-
 nem collocandam; unum Christi meritum agnoscendum: :
 communionem sub utraq; specie tuendam &c. Id enim ex medi-
 tationibus Savanorolæ, quas in Psalmos quosdam descripsit, et-
 iamnum patet: Viri maxima auctoritatis, ut ex Philippo Cominæo,
 ex Marsilio Ficino, ex Guicciardino teste oculato, ex Flaminio Italo
 c. 25. & 52. Poerâ satis constat, cujus ultimi sententia hoc epitaphio compre-
 henditur:

pag. 557.
Mystæ Sal-
mur.

in vitâ
Caroli 8.
c. 25. & 52.

Dum

Dum fera flamma tuos, Hieronyme, pascitur artus;

Religio flevit, dilaniata comas,

Flevit, & o, dixit, crudeles parcite flamma,

Parcite, sunt isto viscera NOSTRA rogo.

Jam objectionem sibi proponit Ribera, quam & Cornelius à Lapide re- pag. 406.
 petit: At quomodo hoc fieri potest, cum populus Romanus, qui
 nunc est, nihil habeat commune cum antiquo illo, præter nomen
 & situm urbis: ac multo minus habiturus sit ille, qui erit in fine
 mundi? Cui sic satisfacit? Dico urbem esse eandem, & locum illum,
 tot sceleribus inquinatum, aliquando hoc igne purgari debere.
 Dico etiam multos esse Romæ, qui & nominibus & stemmatis se
 ex veterum Romanorum genere esse gloriantur, qui semper nu-
 mero & multitudine in eadem urbe crescent &c. Atque tunc ma-
 ximè unum corpus censentur, cum veterum facta & scelera imi-
 rantur, cujus imitationis causâ eorum filii fiunt, quorum natura
 non erant filii &c. Transeant hæc; habeat sibi Roma, si vult,
 Camillos, Fabios, Tullios, Cæsares; quanquam non immerito
 magnus Poëta:

Romæ erit in Romæ nulla reperta tibi.

Sint illis vitia gentilitia, provincialia, nationalia. Demus Baronio,
 Paulum Romanos arguere facilitatis atque superbix, quod (ut no-
 tat Hieronymus) hæc fuerint peculiaria vitia Romanorum, quæ
 etiam Bernhardus exprobrat lib. 4. de confid. ad Eugenium, sic
 dicens: *Populus Romanus est. Nec brevius potui, nec expressius tamen*
aperire de tuis paræciis, quod sentio. Quid tam notum seculis, quam
protervia & fastus Romanorum? Gens insueta paci, tumulætu assueta,
gens inmitis & intractabilis, & usq; ad huc subditi nescita, nisi cum non va-
let resistere &c. Concedemus etiâ plura, si petierint; non heroum
virtutem, sed immania & bestialia potius vitia exprimi à posteris
Romanis. Audiant Poetam suum:

Ætas parentum pejor avis, tulit

Nos nequiores, mox daturos

Progeniem vitiosorum.

Horat. lib.

3. oda 4.

At bonam illationem desideramus ad hoc novum Ribera
oppugnandum. Ergo Roma denuo resorbebit Ethnicismum ante
 finem

finem mundi: sanctior vero hodie est, quam ut dicat Apocalypse-
os in illam conjici debeant. Hoc, hoc ~~et~~ *Ἰδοὺ* firmo con-
secutionis nexu ē familijs Romanorum vel moribus inferendum.
Audi deductionem ad absurdum: Si, ut parentum peccata vi-
sitentur ac puniantur in posteris, ejusdem omnino generis peccata
committenda sunt, sequitur Hierosolymam non debuisse à DEO
excindi, nisi iterum idolatriã Molochi, Melechet, Chamus &c. se
inquinaret, quã Eliã, Eisaïã, Jeremiã, Ezechielis, temporibus
se polluerat. At falsum & absurdissimum est posterius. Ergo &
prius. Magno Zelo detestabantur majorum idolatmaniam, ut &
Roma hodie nostra, & Prophetis monumenta exornabant: interim
subtiliori corruptelã reos se faciebant sanguinis Prophetarum.

Deut. 12.
31. Jer.
48. 35.

Item c.
18. Quo-
niam per-
venerunt
deccata
ejus usq;
ad Cœ-
lum, &
recorda-
tus est
Deus ini-
quitatum
ejus.
A07.

Porrò novum Cuneum admovent *Ribera*, *Cornelius à lapide*,
Cassius, ex Ap. 16. *Et Babylon magna venit in memoriam ante De-*
um, dare illi calicem vini indignationis iræ ejus. Sed. x. nulla est
vis consecutionis. DEUS recordatur *Babylonis*, Ergo in eadem
specie peccata præcipitata erit *Roma*, quæ sub *Nerone* gesta vel
Domitiano. Recordabatur DEUS peccatorum *Hierosolymæ* in
excidio ultimo, Ergo nẽ ijsdem planẽ criminibus erat polluta,
quo regum idolatricorum tempore? ergo nẽ liberos offerebant
Molochi? & quæ similia erant *Manassis* aliorumq; flagitia. Scio *Ri-*
bera, ubi doleas, ubi manum habeas; mitigabo autem dolorem.
Hæc tua sunt verba: Quare ut *Jerusalem* non esset à *Roma-*
nis vastata propter vetera scelera, nisi ea postea novis gravif-
c. simisque cumulasset, cum tempus visitationis suæ non cognovit,
e. ut ait Dominus, sed ipsum; à quo servanda erat occidit: ita *Roma*
e. post tot. Idolorum cultum, post incredibiles superstitiones, post
e. tot martyrum sanguinem crudeliter effusum, maneret usque ad
e. finem seculi extremum, quia sedes vicarij Christi effecta est, nisi
e. pristinam illam impietatem novis sceleribus, & immanibus pec-
catis æquatura esset. Concedamus tibi hoc: Omnino *Roma* erit
contaminatissima. Sed tu plus concludis: Ergo *IDOLO MANIA*
GENTILI erit polluta? Hujus sequelæ nondum reddidisti ratio-
nem, Conaris id facere in subsequenti tuã machinã novæ que
Romæ gentilis constructione. Hic, inquis, legitimus: Cecidit,
cecidit

caecidit Babylon &c. & cap. 17. Veni ostendam tibi damnationes
&c. Hæc qui legit (pergis) de illis dicta putabit, qui & ante Johan-
nem & ejus tempore vixerunt, & est hoc quidem verum: (imò
non esse verum, supra evici) sed de illis quoque dicuntur, qui ex-
tremo mundi tempore vivent, & cum eâ fornicabuntur: cap. e
enim 18. ubi de ejus incendio sermo est, hoc scriptum est: Et fle-
bunt & plangent se super illam reges terræ; qui cum illâ forni-
cati sunt &c. Vtrum illi lugebunt, qui ante mille & multò plu-
res annos mortui sunt, an qui nunc (tunc) vivent & videbunt fu-
rum incendij ejus. Rectè concludis, Ribens, idque contra gre-
gales tuos, imò contra teipsum, qui in hac eadem periodo dicebas,
verum esse, quod de temporibus Johannis dicta sint illa vaticinia.
Sed nondum contignationem tuam vidimus gentilis idolatriæ
veteris Romæ, cum gentilismo novæ tuæ Romæ. Hoc tibi astru-
endum est, quod nova Roma ob gentilismum sit conflagratura. Sic
igitur pergis: Ex quo etiam manifestè perspicitur, peccata, quæ
extremo tempore patrabit, omninò similia futura ijs, quæ fecit,
cum imperium tenebant Imperatores. Unde & de sanctorum
persecutione illius novissimi temporis eodem modo loquitur
Apostolus: Exite de illâ &c. Reddite illi, sicut & ipsa reddidit
vobis: &c. in poculo, quo miscuit, miscete illi duplum. Respon-
deo 1. Quid ais? manifestè perspicitur? Ergò Tannerus, Ergò
Lamparterus, ergò alii collyrio indigent, quod tam claram lucem
non perspiciunt? 2. SIMILIA dicis patratum iri peccata. At
nos non de SIMILIBUS, sed præcisè de GENTILISMO qua-
rimus? Similibus peccatis Hierosolyma sese inquinabat, qui-
bus vetus illa se polluerat, ut ex Apologiâ vel investivâ Stephani
pater Act. 7, 51. 52. an ergò erat cultrix Baalim? interfectrix libero-
rum suorum? Vides igitur, Ribens, te in probandi nisu deficere.
Concludis: Quoniam igitur dubium non est, Babylonem,
omnis idolatriæ & omnium scelerum officinam futuram esse:
Si fidem fecimus Babylonem Romam dici, dubitari non potest,
quin Roma propè finem seculi hæc omnia habitura sit. Et quo-
niam, dum Christiana fuerit, & Pontifici suo paruerit, hæc illi
contingere non possunt: necesse est dicere, eam à fide & obedi-
entia

cap. 18.

E

entia

entia vicarij Christi eo tempore esse defecturam. Resp. 1. Si accuratè loqueris, OMNEM idolatriam in Babylone reperiendam, negamus dubium non esse. Neq; tuimet ipsi concedent, simul Deos omnes, simul Diabolum, simul bufones, allium, id est, omnia numina, quæ Ægyptus, quæ India, quæ Babylon amplectæ, cultum iri. Gentilismum Romanum tantum probare debebas; ac neid quidem, præstitisti. 2. Illud verò μέγα λίσαν αἰτησέος, tuis tantum dictum; nobis frustra oppositum, quod dum Pontifici pareet Roma, incidisse non possit in scelera, flammâ & incendio digna. (Aliud ex Hieronymo supra habuimus.) nec possit etiam ebria esse sanctorum sanguine. Quod tamen à nostris fufissimè suo loco probatum est.

Dico præterea sententiam de Româ, religionis Ethnicæ æmulâ, esse ἀλόγου. Nam 1. ipsi Pontificij suis hypothesibus incommodare illam vident, quorum verba sic format Ribera: *Non erit ergò vicarius Christi eo tempore Episcopus urbis Romæ? unde datum hoc sumis? vitiosissimè colligis.* 2. Gentilismum quomodo poterit regibus terræ, (decem illis omnem orbem possidentibus,) Roma persuadere? Non enim ab illis suget venenum idololatriæ, sed propinabit ex suo calice. Ut rectè Ribera scripserit: Non dixit, ipsa cum regibus terræ fornicata est, quo verbo significaretur, eam Idololatriam ab illis accepisse, sicut cum Jerusalem dicitur: *Et fornicata es cum filiis Ægypti vicinis tuis.* Et postea: *Et fornicata es in filiis Assyriorum.* Fornicatio Jerusalem (inquit Hieronymus) cum Ægyptijs, idololatriæ eorum imitatio est: Sed reges terræ cum eâ fornicati sunt, quia ejus idolatriam ipsi imitabantur. Quo inquam modo? quibus flaminibus, toti orbi Româ gentilismum propinabit? quibus adhibitis miraculis? quò acinace? An vincet Magogum, Judæos omnes, Indias, & quæ non regna? an sub unum Pastorem coget, Pontificem Ethnicum? itane Judæorum forsitan conversionem expectamus? tantumne absumus ab extremo die? imò ab *Antichristo*? Hæc enim omnia præcessura putat Antichristi natales, aut fasces certè. Video statuere Riberam, potentiâ, non astutiâ Romam fore seductricem. Sic enim pergit: Ex eisdem intelligitur summa ejus (Romæ) potentia

entia, qua si careret, non fornicarentur cum ea reges terra &c. An fieri possit, ut armis Roma subigat orbem universum, judicent Reges ipsi, judicent Politici, milites, alij. An quartæ Monarchiæ ratio id pariat, an non Ecclesia sic statuatur invisibilis, an non nota Ecclesiæ, felicitas temporalis, sic expungatur, ut & Episcoporum interrupta successio, miracula, amplitudo, constitutio in monte, &c. secum quilibet æstimet. An verò Imperium illud *Sanctum Romanum* erit *Imperium*? iterumque abolendum ante Antichristi *Ἰνφάσεωσ*; Qui cum ex sententiâ illorum tria cornua deijcere, septem sibi subijcere debeat, quantum temporis præter triennium cum semestri spatio ipsi concedendum? *Ἄλλα πάλιν, ἄτοπα ἢ ἀκόσμητα*. Vult afferre *σφὸν Φάρακρον Adamus à Conzen*: Cum enim *Pareus* hæc objecisset: Quis quæso hæc per febrim somniet, quadriennio non integro futura? Quos igitur Antichristus mittet Mercurios? qui Judæis, toto orbe dispersis, adventum sui Messisæ repente nuncient, persuadeant? Templum scilicet triduo reædificabit, quod Salomon ex omni materiâ præparatâ septennio absolovere, Zorobabel quadraginta sex annis instaurare vix potuit, Turcam Syria, Persam Oriente, Chamum Septentrione, Præto Johannem Austro universo Antichristus iste quadrimulus momento nimirum expellet. Quid nugacius? Adeone verò Imperatores & Reges Christiani omnes altum stertent, ut simul universi ab uno opprimantur? Itane Papa Romanus cum suis Cardinalibus vigilabit, ut Roma ex Catholicâ Gentilis fiat, Antichristo venienti omnes Christiani temerè manus dent? ò nugas theatricas? secum itaque hoc commentum neutiquam consistit. Hæc inquam cum *Pareus* opposuisset, sic *Adamus à Conzen* retundere conatur: Nemo omnia illa ab Antichristo trienni spacio, & sex mensium faciendâ somniavit. Nemo tam multa factâ quadriennio non integro ascribit. Primum enim erit Cornu parvulum, cum tres reges subjecerit, Judæos asciverit, templum extruxerit, imperium pessumdederit, tum verò tot victorijs exaltatum cor ejus loquetur magna. Alexander non nisi multis victorijs inflatus DEUS esse voluit: tum sciviet illa persecutio, cum potestatem firmasse videbitur; nam initio & progressu, opus est opinione cle-

Coronide
jubilorum
p. 209.

mentia. Antiochus ipse primo sexennio egit minus tyrannice,
 nam etsi crudeliter Jerosolymam habuit anno sexto regni, non-
 dum tamen fastigium malitie conscendit, nam & ob necem
 Onie flevit, recordatus de sancti sobrietatem & fidem, & mor-
 tem ejus vindicavit. At anno octavo serio typum Antichristi
 egit, & omnia violavit: itaq; desolatio illa ab octavo Antiochi an-
 no est inchoanda, non a regni exordio; pari modo Antichristi
 crescentis, & in culmine constituti tempora distinguenda sunt.

Ex quibus liquidò constat, Pontificios jam Antichristo *plus*
temporis concedere, *quàm tempus, tempora, & dimidium temporis.*
 Antequam verò ad culmen conscendat, quot annorum, centuriarum
 requirentur: Et unus tamen homo sufficere? Quotnam orbis
 partem *Antiochus* vel *Alex. M.* vix bene multis annis subegerunt?
 At dolo faciet? specie clementie utetur? Imò vi dejicet saltem
 tria cornua. Tu septem reliquos reges sponte se illi submissuros
 putas. Quo exemplo? an non tùm temporis invaluisse ipsa ty-
 rannis? ubi ex edificatio templi *Hierosolymitani*? Itané totus orbis,
 quem modò faciebas *Ethnicum*, ex Romanæ Thaidis scypho, re-
 pentinà metamorphosi *Judaicus* erit? Non coherent hæc. *No-*
vissima jam hora est, 1. *Johan. 2. v. 18. finis omnium appropinquavit*, 1.
Petr. 4. v. 7. fines seculorum in nos devenerunt 1. *Cor. 10. v. 11. non pa-*
timur nos abduci ad nebulas pictas in pariete, cum Babylonem ni-
mis quàm evidenter oculis obversantem habeamus.

V.

*An ergò Roma Papalis, qualis hodierna est, per Babylonem
 depingatur penicillo Apocalypitico?*

Illud non à Luthero primùm fuit ebuccinatum, sed longè an-
 te illius plenam & faustam proclamationem ab aliis præcentione
 usurpatū fuit. E.g. superius adduximus, ex *Aventino, Eberhardi Sa-*
lsburgensis Archiepiscopi orationem, in Comitiiis publicis habitam.
Flamines illi Babylonia 1. Soli regnare cupiunt &c. 2. Non desistent,
 donec omnia pedibus suis proculcārint, atque in templo Dei sede-
 ant, extollanturq; super id quod colitur &c. 3. Perindè ac si Deus
 foret, esse cupit. 4. Ingentia loquitur, quasi verò Deus sit. *Nova*
consti-

consilia sub pectore volutat; ut proprium sibi constituat imperium &c. Addi a, possunt aliorum voces liberae. *Georgius Heimburgensis* ante hos ducentos annos (an. 1434.) tempore concilii *Basiliensis*, Papam ejusque Synagogam subinde nominat *Babylonem* & *Babyloniam meretricem*; jubet omnes ab eâ exire; facitq; multas antitheses Christi & Papæ; in libello, quem de *Primatu Papæ* scripsit. *Michael Casenas*, Minoritarum Generalis, Papæ Ecclesiam perstrinxit, ut *Babyloniam* sanguine piorum ebriam; duas esse Ecclesias, alteram impiorum florentem, in quâ Papa regnet; alteram afflictam piorum: veritatem fermè penitus extinctam esse. Hunc fatetur *Gretserus* multa in Papam *Joh. 22.* probra effutisse.

Exam.
cap. 58.

Wilhelmus Aurifaber ante trecentos annos Papam Antichristum, Romam *Babylonem*, & prælatos membra *Antichristi* exclamavit. *Johannes de Rupe* scisâ Ecclesiam Romanam esse meretricem, Papam Antichristi ministrum, Cardinales Pseudoprophetas pronuntiavit. *Waldenses* inter alios articulos hunc etiam professi sunt, quod Ecclesia Romana non sit Jesu Christi, sed Ecclesia malignantium, & quod defecerit à *Sylvestri* temporibus, cum venenum temporalium in Ecclesiam infusum est: & facta sit illa meretrix in *Apocalypsi*. *Waldenses* inquam, qui tot infandis persecutionibus deleri aut in pauca regna constringi non potuerunt. Non igitur unius scriptoris, Regis, Principis, sed integrarum Ecclesiarum illa fuit confessio: licet ex omnibus erroribus eluctari *Waldenses* non potuerint. *Wilhelmus Parisiensis* piscopus, in libello suo de collocatione beneficiorum, peccata Prælatorum ac Sacerdotum dicit non simpliciter peccata esse, sed peccatorum monstrum terribilissima, eos non Ecclesiam sed *Babylonem, Egyptum* & *Sodomam* esse: Prælatos non ædificare Ecclesiam, sed destruere ac Deo illudere. *Leodiensis Ecclesia* Romam vocat *Babylonem*, eamque à *Petro* sic Prophetico spiritu vocatam esse dicit, quod Romanis turbinibus & procellis Ecclesia esset perturbanda. Quin imò de *Ethnicâ Româ* non accipienda esse vaticinia his verbis fatetur: Hactenus interpretabar, ideò voluisse *Petrum* per *Babylonem* signare Romam, quia tunc temporis Roma confusa erat idolatriâ & omni spurcitiâ. At nunc dolor meus mihi interpretatur, quod

Confer
Catalog.
veritatis.
D. Aegid.
Hunn.
praf. de
Eccles.
D. Marth.
Hoë in c.
14. & 17.
Apocal.

V. vol. 2.
Conc. edit.
Colon. ap.
Quiritel.
pag. 809.

testes negativos nihil probare? 3. Nec ignota jam orbi est Christiano *nostra* vestra, quod è libris eradere non erubescitis, quæ vobis adversa sunt. Negatis? Imò convicti confessiq; estis. Loquuntur id Indices Expurgatorii, testantur & accusant vos codices castriati, prostat tractatus Gretseri, satis spissus, quo moris hujus, seu juris Ecclesiæ, ut loquitur, patrocinium suscipere non veretur. Ac quasi re benè gestâ triumphum sibi canit, & anathema suspendit, in Mystâ Salmuriensi: Bonos alioqui ac Fructuosos libros à nævis & zizanis expurgare semper licuit, semperq; licebit; licet frendeant & tabescant Novatores. Quòd Ecclesiæ jus propriis libris à me defensum, & ab Hæreticorum calumniis vindicatum est. At verò, Gretseri, proprio indicio tanquam forex te prodis, quod & novator sis, & veterator. Novos enim orbi Christiano libros prociidis, sed veteratoriè mutilatos. Ubi fides! ubi pudor! Hoccinè jus sit Ecclesiæ! turbare historias, truncare auctores ad lubitum, demerè de aliorum libris falce falsariâ, Confessionum paginas lacerare, ac pro integris tamen orbi obtrudere! Cujus Ecclesiæ? nisi Babylonis nostræ; secundum viam mulieris adulteræ, quæ tergens os suum, dicit: Non sum operata malum, Prov. 30. v. 20. Recognosce verba tua: Nec à ratione alienum est, mandare, quod Pius V. fecit, ut ex Decii monumentis nævus iste auferatur; quem ipsemet Decius, si ad posteriora tempora vitam prorogasset, ablaturus fuisset, utpote pulcherrimorum alioqui operum dedecus ac probrum. At verò à ratione ac fide saltem politicâ debebat alienissimum esse, lectoribus fucum facere, ac quod scriptum est, negare scriptum esse. Interest totius posteritatis, novisse, quid Patrum memoriâ gestum sit. Hanc susq; deq; habere, imò decipere, non nisi illi potest cum ratione convenire videri, qui frontem gerit meretriciam. Sermo noster sit; Est est, Non non; quod excedit, à malo est. Jam in alios culpam derivas: Indices expurgatorios, ais, aliquæ provinciæ sibi curarunt, ut ex Auctoribus alioqui non inutilibus, inutilia vel noxia & perniciofa assumenda tollerentur. 1. Sine Prælatis suis id nulla Provincia audeat; hi ergò magis in culpâ sunt; cæci cæcorum duces. 2. non assumenda, sed cor, sed medullam librorum petitis, 3. nec quod inutile

*Ingoßtae
diis 1603.*

pag. 552.

*pag. 564.
Examini.
Mysterii.*

pag. 499.

vcl

vel noxium est κατὰ δόξαν vestram, tale protinus est κατ' ἀλήθειαν. Zizania prætextus, sed triticum evellit. 4. aliud, quàm falsationis, erat medium succurrendi simplicioribus; Compendiorum videlicet seu Epitomarum compositio, (ut Justinus abbreviator Pompei est) salvis interim ipsis auctoribus, & voluminum auctoritate. Sed de his plura suo loco. Ad *Bellarminum* nobis redeundum est. Sic autem virgulam suam censoriam in *Aventinum* stringere pergit: Deinde licet historia ab *Aventino* verè conscripta esset, illud tamen in dubium revocari non potest, quin Episcopus ille hostis acerrimus fuerit *Gregorii IX.* Pontificis, & contra *Friderico II.* Imperatori addictissimus; cùm autem ob discordiam illam inter Pontificem & Imperatorem omnia bello arderent, & factiones illæ *Guelphorum* & *Gibellinorum* tunc primùm exortæ, quasi rabie quadam accensæ furerent, qui Pontifici favebant in *Fridericum*, & qui *Fridericum* sequebantur, in Pontificem omnia convitia & maledicta jaciebant, quæ in mentem venire ullo modo potuissent &c. Sed 1. unde probabit *Bellarminus*, Episcopum illum fuisse hostem Pontificis? Sanè si Politicus, & ab officiis Imperatori fuisset, verisimilitudinis posset Criminatio habere speciem; at Episcopum, Papæ multis modis obstrictum, Imperatori adulari maluisse, quàm juramenti, officii ac veritatis rationem habere, non præsumi, sed probari debet. 2. Ita & *Bernhardus*, ob gravissimas commune factiones, quibus in ordinem vult redigere *Eugenium* Papam, hostis Pontificis declarandus esset: & *Nicodemus* hostis *Cathedræ Mosaicæ* fuisset proclamandus, & *Evangelistis* fides abroganda, propterea, quod consiliis Pontificum obstiterunt. 3. Neque nuda est assertio Episcopi, sed probatio adjuncta, ut ex textu patet; cui *Friderici* ipsius adjungi possunt *Epistolæ*. Quæ responsione in fumum etiam rediguntur stomachabundæ *Gretseri* debacchationes in *Aventinum*. Nec oratio, quam *Cataphracticæ Turmæ Ductor* (*Plessæum intelligit Gretserus*) ex lib. 7. *Aventini* exscripsit, ab *Eberhardo* Episcopo *Salisburgensi* prolata est, sed ab *Aventini* mente, & calamo fluxit, qui si *Eberhardi* loco fuisset, hæc eadem forsitan atrociora, expulisset. Quanti hujuscemodi declarationes faciendæ sint, perspicuè prodit ipse stylus, ipsa acerbitas, & fel-

pag. 374.

pag. 430.
Exam.
myst.

& felletus hodiernæ hæreseos genius &c. Idem *Gretferus* p. 474. At jam sæpè dixi; *Aventini* fidem & auctoritatem apud nos, omnesque, quibus cor, quàm palatum, plus sapit, vacillare: nam quæ ipse corde suo circumferebat, ea in chartas relata, alijs attribuebat; aliorum pectora candida ex suo livido æstimans. Id, hic itidem factum circa Bullam *Johannis XXII.* contra *Ludovicum*; nam quis stylum, genium & ingenium *Aventini* in illo Diplomate non agnoscat? scilicet *Johannes XXII.* ut *Aventinus*, scripturus erat; aut *Aventinus* *Johannis* Secretarius fuit tanto pòst natus. Si *Aventinus* sibi volebat fidem haberi, cur *Johannis* Bullam ipsiusmet Pontificis verbis non repræsentavit? Non magnum utique periculum *Annalibus Boicis* à barbarie impendisset, licet eis Bullam Pontificiam inseruisset. Non nego, *Ludovicum* à *Johanne* excommunicatum; & quidem per Bullam; illud inferior, *Aventinum* bullæ sensum sincerè retulisse. Errasse me fatebor, si quis ex ipso authentico Diplomatis exemplari, falsitatis me redarguerit. Idem meum judicium est de reliquis, quæ ex eodem *Aventino Plessæus* recitat. Similia passim *Gretferus* de *Aventino*. p. 433. 469. Nec civilius tractat *Sigebertum*, (ut taceam *Marsilium Patavinum*, pag. 479. *Matthæum Parisum*, *Petrum de Vineis*, *Gregor. Heimburg.* *Joannem de Wesalia*, &c. & cui parcat?) Non abnuo, (inquit, pag. 374. *Mystæ* pag. 428. *Salmur.*) *Sigebertum*, pro conditione ejus ævi, eruditum fuisse. At quorsum scientia, si abutaris? Quorsum scientia, si follis instar infleris? Fallax gratia sermonis, & vana est pulchritudo eruditionis, nisi intra virtutis cancellos contineatur. Neque *Sigebertus* scriptionibus suis contra *Gregorium VII.* & *Paschalem II.* cuiquam mortalium plus obsuit, quàm sibi; has enim infames *Vigilias* nemo bonus unquam aut laudat, aut laudavit, aut laudabit. Hujusmodi dicteria passim in *Sigebertum* conycit, tantæ existimationis virum, ut *Platina* cum *Bernhardo* componere non vereatur, seculumq; tanto viro beatum prædicet, citante ipso met *Gretfero*, quamquam judicium judicij expers criminante. Sed & *Bellarminus*, *Sigebertum* ita flagellat; in recognitione librorum de summo Pontifice: pag. 507. Eodem libro (2. de summo Pontifice) & cap. (29.) §. Respondeo illud *Gregorii*, Admisi duos Canones ex *Gratiano*, dist. 63. Videlicet

F

Cano.

Can. Adrianus, & can. In Synodo, Sed, Cardinalis *Baronius tom. 9. Annalium ad annum Domini 774.* probat hos Canones non videri legitimos, tùm quod eos Gratianus non aliunde collegerit, nisi ex Chronico *Sigeberti*, qui Pontificibus fuit infensus, tùm quod contrarium ex aliis auctoribus colligatur. *Baronius* prolixus est in *Sigeberto*, taxando, & Epitomator ejus *Spondanus* Baronii patrocinium suscipit contra *Goldastum*, vel potius à *Gresfero* susceptum memorat ac commendat. Capiamus autem ex hoc exemplo in signe documentum, quomodo historia fieri possint ambigua, quomodo à posteris in dubium vocari possint. Fatentur Jesuitæ, (*Gresferus*) 1. juris esse, libros mutilare: saltem aliquos; indices enim expurgatorios negare neque cupit, neque, si cuperet, posset, 2. jus hoc, morem hunc, in Ecclesiâ semper fuisse. 3. Sed & integros libros tollere tùm juris videri ipsis, tùm moris esse. Jam cum ex historicis cum ipsis agendum, ideo in dubium vocant testimonia, quod ab hoc vel illo tantùm prolata. Quod si verò convicti sunt & confessi, quod Acta corruerint, ex quibus cum ipsis agendum, E. g. *Guicciardinum*, *Bertramum* alios, an non causâ ceciderunt? an non damnandi malæ fidei? quam de posteritate merentur gratiam? quam sibi famam conciliant? Certè non transponendos esse terminos seu fines patrum, divina vox est; & an non duplicem illam maledictionem incurrant isti, quæ est Deut. 27. v. 17. 18. Maledictus, qui movit terminum proximi sui: & dicit totus populus, Amen; Maledictus, qui facit, ut cæcus erret in viâ, & dicit totus populus, Amen; Ipsi viderint. *Sigebertus* tantæ auctoritatis fuit, ut ipsum Decretum Juris Canonici duos ex ipso Canones desumeret, qui fides sunt in oculis Jesuitarum, cum multis nominibus adversentur Papæ, & ejus usurpationibus. Ita autem habent: Can. 22. (cujus summarium: *Imperator ejus haber eligendi Pontificem.*.) Hadrianus Papa Romam venire Carolum regem ad defendendas res Ecclesiæ postulavit, Carolus verò Romam veniens Papiam obsedit, ibiq; relicto exercitu in sanctâ resurrectione ab Hadriano Papâ Romæ honorificè susceptus est. Post sanctam verò resurrectionem reversus Papiam, cepit Desiderium Regem, deindè Romam reversus, constituit ibi Synodum cum
Hadria-

11
d ante.

De jure &
more &c.

De Bertramus
mo Gresferus;
Una hirundo
non facit
ver. Guicciard.
instigis loci
plagium
vide Cent.
16. Wolffii
p. 164.

Hadriano Papa in patriarchio Lateranensi, in Ecclesiâ sancti Salvatoris: quæ synodus celebrata est à CLIII. Episcopis, religiosis & abbatibus. Hadrianus autem Papa cum universâ synodo tradiderunt Carolo ejus, & potestatem eligendi Pontificem, & ordinandi Apostolicam sedem. Dignitatem quoque patriciatus ei concesserunt. Insuper Archiepiscopos & Episcopos per singulas provincias ab eo investituram accipere diffinitur: & nisi à rege laudetur, & investiat, episcopus à nemine consecratur, & quicumque contra hoc decretum ageret, anathematis vinculo eum innodavit, & nisi resipisceret, bona ejus publicari præcepit. Hujus generis & subsequens est *Canon. 23. cujus rubrica: Electio Romani Pontificis, ad jus pertinet Imperatoris.* Negare non possunt, in Canonico jus relatos esse hos Canones; neque hoc inficiantur, ipsum Gratianum retulisse; sed neque tertium declinant, ab aliis piis Ecclesiasticis tractatoribus creditum fuisse superioribus temporibus. Verum obtundunt *Gratianum* nimis credulum, hanc imposturam *Sigeberti* totidem verbis exscripsisse. Imposturam? quomodo probatum eunt? Quod à *Sigeberto* scripta sint illa (de Carolo, Papiâ captâ, Romam reverso, ubi in Synodo 153. antistitum ab Hadriano Papâ celebratâ, jus eligendi Romanum Pontificem & investiturâ Archiepiscoporum atque Episcoporum per singulas provincias acceperit) non nisi post trecentos triginta octo annos, nempe anno Domini 1112. nullo penitus antiquioris ævi auctore conficio, ne ipsis quidem, qui vitam Caroli, vel qui per annos singulos res ab eo gestas, omnesq; hábitos conventus quàm diligentissimè scriptis tradiderunt. Quis *Baronio*, *Bellarmino*, *Spondano* non assentiatur, & *Sigebertum* diris devoveat? Quis non *Gratianum* exhiberet? & mundum ante *Baronium* cœcum fuisse profiteatur? At verò, *Baroni*, hæc ipsa consequentia tibi negatur è supra adductis vestrorum Confessionibus. Taceo, quod assertioni tuæ (à Solo *Sigeberto* scripta, imò conficta illa esse) oppositus est 1. *Walthbrunus Naumburgensis*, qui in libro de Episcoporum investiturâ idem habeat, quod *Sigebertus*, tribus ante *Sigebertum* annis. pag. 115. *Pap. Rom.*
2. *Eutropius Longobardus*, circiter ducentis ante *Sigebertum* annis, in libro de statu Romanorum sub Gracis & Francis. 3. *Paulus*

Diaconus, qui rebus gestis ipse interfuit & à *Carolo* captivus abdu-
ctus est. Silentio alios etiam historicos prætereo, quorum testi-
monia vel non vidit vel dissimulavit *Baronius*. Quæ verò conse-
quentia est, inquam, *Baroni*; *Sigebertus* solus scripsit, Ergo falsum?
cum tui jam sint confessi, moris fuisse inter vestros, libros vel trun-
care vel supprimere. Sed de *Sigeberto* satis; *Aventino*, quem, cita-
tum in *aureo Electorum Principum Protestantium libro*, vindicare vel
maximè opus, nondum satis. Ejus fidem in dubiis, vocari à *Bel-*
larmino & *Gretsero* audivimus, quibus *Tannerus* succinit in *Anti-*
christo præscripto, infidum & malæ notæ Historicum, ipse pessimi
commatis & perfrictæ frontis, vocitans; ut & *D. Jacobus Reihin-*
gius, dum adhuc à Jesuitarum staret partibus, fatente ipsomet, Ich
hab: ihn (*Aventinum*) als einen gar zu jungen / *parteyischen* / *Unca-*
tholischen / vnd zimlich bekandten Zabelschreiber pag. 155. zu einem Zeu-
gen nicht zu lassen wollen. Sed rectè mentem suam corripuit egres-
sus è *Babylone Pontificiâ Apocalypticâ*. Quærit enim ex se ipse,
cur *Aventinum* rejecerit, ac suspectum reddiderit! Warum? weil
er wider den Pabst die warheit gesagt hat. Also sein die Jesuiten be-
schaffen / daß wer wider den Pabst im geringsten ist / oder redet / der muß
ihnen gar zu Jung / *Unca*tholisch / ein ZabelHans seyn. Warum
daß? Weiln sie nicht allein / wie andre Mönch vnd Pfaffen / sondern
durch ein sonders votum dem Thier geschworen / sein Reich vnd Glori-
zu schützen / vnd handzuhaben. Also ob man schon andere Zeugnüs-
sen einführete / (wie solches die vnserer oft außführlich gethan /) würde
es doch alles bey ihnen nichts verfangen / vnd müßten die Auctores /
als vngenugsame Zeugen / dahinden stehen / vnd von ihnen verworffen
werden. Darumben seind keine Proben dieses Orts besser / als die
auß *H. Schrifft* / so wohl wider allerley Irrthumben des Pabst / als wis-
der seine vnrecht angemassen / tyrannischen Gewalt / geführt / vnd des
AntiChristi Keñzeichen / wie sie in *H. Schrifft* beschrieben / am Pabst
zu Rom aber Augenscheinlich erfüllter worden. Nec sufficit impudens
negatio, quam *Lamparterus* reponit; Dem ist also / Er (*Aventinus*)
ist weder ein guter Christ / noch ein guter Geschichtschreiber gewesen /
(*Proba vero, Lampartere!* An testis tuâ diffamatione illicò infa-
mis?) Nicht wegen der warheit / welche er geschrieben / werffen wie
ihn

præscr. 5.
pag. 89.

||
Lca
Redtract.
p. 899.

Goldwa.
ge p. 844.

ihn wegt / wie Reihing sagt / sondern wegen der Lügen. (Hic proferre debebas mendaciorum specimina, sed ne unum vel verisimile tantum adducis. Sic enim pergis;) Wir thun das auch nicht wegen des sonderbahren Gelübds &c. Sondern weil er *Aventinus*, auch in weltlichen Geschichten nicht Zeugniß genug ist. Stellet mir heilige Vä-
ter / Concilia, Christliche Könige / vnd Keyser / vnd gesunde Scri-
benten für / welche bezeugen / der Pabst sey für den Anci Christ gehalten
worden / vor der Prædicanten zeit &c. 1. Mera hæc & meretricia est
testium, sine ullo colore probabilitatis, reprobatio. Ideo scilicet
Aventinus erit intestabilis, quia tu bilem habes! Utinam & fron-
tem, *Lampartere*, haberes? Itanè circumvenire licet justum, quoniam
inutilis est vobis, & contrarius operibus vestris? Gravis est vobis etiam
ad videndum, quia dissimilis est aliis vita illius &c. 2. Cur *Aventino*
boni Christiani nomen abrogatum is, qui *Ingolstadii* & *Lutetia Pa-*
risionum in studiis vixit, Præceptoribus usus *Jacobo Fabro Stapulensi*
& *Jodoco Clichtovao*? qui *Vienna* cum *Conrado Celte*, primo inter
omnes Germanos Poetâ Laureato, *Johanne Stabio Casareæ* Ma-
jestatis Mathematico, *Johanne Cuspiniano* Imperatoris Oratore,
Joaquimo Vadiano &c. familiariter vixit? qui *Monaci* Illustris.
Principum *Ludovi* & *Ernesti*, fratrum, *Bavariæ* Ducum, Præceptor
constitutus, ac in *Italiam* cum *Ernesto* profectus fuit? qui auspiciis
ac sumtibus trium *Bavariæ* Ducum, *Wilhelmi Ludovici* & *Ernesti*
opus *Annalium* conscripsit? Vides igitur, *Lampartere*, quod ma-
gnæ fidei & auctoritatis semper *Aventinus* fuerit, cui crediti Prin-
cipes, cui demandata scribendorum *annalium* Cura. Numnè
viro minùs Christiano tàm *Catholici* Principes tantum opus
commiserunt? Lucent igitur hi *Annales* splendore *Catholicorum*
ducum; quem ferre non potest tenebris. Vides non fuisse nostris
addictum castris, sed in vestris Ecclesiis natum, in vestris educa-
tum *Academiis*; unde pro ómo *Vnſer* in fide agnovit ipsum *B. Rbe-*
nanus, nec non *Matthæus Mareſchallus* & *Conradus Adelmann* ab *Ad-*
delmansfelden / *Canonici* *Augustani*, qui literis honorificentissi-
mis ipsum dignati an. 1526. die 10. Dec. inter cætera sic scribunt:
Cupimus avidissimè, ut tuas lucubrations Historicas edas ali-
quando, ac pro patriæ communis decore diutius latere non per-

Sap. 2. v.
12. 15. seqq.

Hieron.
Ziglerus
in vitâ A-
ventini.

Nat. anw.
1466. de-
natus 1533.

mittas. Quin miramur etiam vehementius, cur partum illum tu-
um egregium patriæ non pepereris. Te igitur plurimum rogamus,
ut illius nos tandem participes facias, &c. INTELLIGIMUS,
QUAM RELIGIOSE HISTORIÆ LEGEM, ID EST, VERITA-
TEM IN SCRIBENDO SERVAVERIS ? Et cur ne in politi-
cis quidem testis partes sustinere possit, *Lampartere*? Quæ proba-
tio? imò quæ saltem præsumtio? Audis testimonia duorum Canoni-
corum? An non consistit in hoc ore gemino veritas? imò an non
sine his testibus præsumatur *Aventinus* bonus, donec tu probave-
ris contrarium? Sed & tertium adjungo testem, num vel tan-
dem rubore suffundi velis cum consecraneis tuis. Sic *Ziglerus*, qui,
Illustrissimi Principis ac Domini, Domini *Alberti*, Palatini Rheni,
utriusq; Baviaræ &c. Ducis consensu, *Annales Aventini* à Celsitu-
dinis suæ Consiliariis de novo exscribendos atque prælo apparan-
dos accepit, de *Aventino*: O vir recti exempli, cujus laudem ad a-
stra extollere verè deberemus! qui tanto ardore ANTIQUITA-
TUM indagator fuit, quanto nullus alius nostro ævo &c. En,
Lampartere, testes; en auctoritatem Catholicorum Principum,
& Consiliariorum. Et tu quâ fronte, quo jure secus judicas! Po-
terat *Aventinus* ab Illustris, Baviaræ Ducibus, ad quos direxit li-
teras præfatorias, mendacii redargui, si falso de se jactasset, quod
pro virili parte laboraverit, multa tulerit, fecerit, sudaverit, asferit,
totam Bojariam perlustraverit, omnia contubernia Sacerdotum
penetraverit; scrinia, BIBLIOTHECAS PUBLICAS OMNES
curiosius perscrutatus sit; libellos, codicillos, donaria, commen-
tarios, fastos, *Annales* omnium gentium, diplomata, instrumenta
PUBLICA ET PRIVATA evolverit; signa, sacra, lapides, tro-
phæa, epigrammata sepulcrorum, picturas, inscriptiones, titulos,
templa, OMNIA deniq; ANTIQUITATIS MONUMENTA ex-
ploraverit, atque perspexerit, nihil intactum, nihil intentatum
reliquerit; omne genus Scriptorum excusserit, omnes penè an-
gulos perreptaverit &c. bonam partem ætatis, patrimonii, vale-
tudinis, perlustrando Germaniam, Gallias, Italiam, Sarmatiam,
Pannoniam, exhausterit &c. Et quis in faciem Illustrissimorum
Principum mentiri potuisse credat *Aventinum*, cum sic in epist. De-
dig.

*Zigler. in
vitâ Aven-
tini.*

dic. illos alloquitur : *Tertius jam agitur annus, Principes Illustrissimi, dum MANDATIS VESTRIS PAREO, dumq̄, tam religioso, tam memorabili vestre pietatis desiderio atque proposito satisfacere & respondere summâ ope studeo atque nitor. Cum enim EGO POTISSIMUM DELECTUS & ob hoc LIBERALI PERPETUO QUE STIPENDIO condonatus fuerim, ut Bojorum clarissima quaq̄, facinora, LITERARUM ÆTERNITATI commendarem; non committendum putavi, quò aut EXPECTATIONEM MEI fallerem, aut sumtus impensevé perderentur. Hæc in tantâ luce totiusq̄, orbis conspectu Aventinus, qui tamen à luce non redargutus fuit, quia opera ejus bona: juramentum etiam additurus, si opus fuisset, quo Johannes Stella, Sacerdos Venetus, Chronicon suum claudit, multa plurimorum Paparum pessima facta recensens: FATEOR ATQUE DEUM MEUM TESTOR, ME NON FALSA SCRIPSISE. Cætera quæ petis, Lampartere, dudum à nostris sunt præstita, datiq̄, testes omni exceptione majores, quod Papa fuerit proclamatus Antichristus. Adi, sis, Evangelica Pupille Vindicias Saxonicas, si non vis alia singularia scripta D. Lutheri, D. Hunni utriusq̄, Parentis & filii, D. Hosi, D. Gerhardi, D. Balduini, (Höpneri utriusq̄, D. Heinrichi & D. Johannis,) aliorumq̄, plurimorum. Unum, coronidis loco, addam. Francisci Petrarchæ tanta est auctoritas, ut neque Schismaticum, nec Papæ hostem, nec Imperatoris alicujus Oratorem, multo minus adulatorem, proclamare aufint, sed nec mendacii arguere, aut supposita scripta causari velint. Florentinus natione fuit, Parmensis Archidiaconus fuit, seculi sui lumen fuit. Non in æstu contentionum scripsit, non ob repulsam aliquam è Curia Romanâ Satyras concinnavit. Fatetur ipse Bellarminus, Petrarcham nihil unquam à Romano Pontifice ambuisse, & oblatum etiam Episcopatum constantissimè recusasse; quod ex variis ejus epistolis cognosci possit. Et sperat Bellarminus, Petrarcham cœlesti gaudio perfrui; Equidem arbitror (ait) spiritum ejus (Petrarchæ) in cœlesti Hierusalem, ut ex ejus pœnitentiâ piè confido, cum Deo conjunctum &c. Quid autem Petrarcha de Babylone Apocalypticâ! Hic non è Carminibus adducam testimonia (quæ adeò pupugerunt cor Pii V. Pontificis, ut*

Johan. 3.
v. 20. 21.

Inappend.
ad libros
de summo
Pontifice
c. 21. p. 381.
382.
Pœnitentiâ intelligit ob carmina a-
tria matoria.

Idem. tria ejus Cantica abradi jufferit, fatente ac excufante *Bellarmino*;) quæ fatyricè congefta effe, vel ob poteftatem Poeticam quælibet audendi fufpecta videri poterant. Ex *Epiftolis* ejus fubtexere quædam juvat. In fumma, inquit, fcito, non modò hunc, fed ne *Ciceronianum* quidem calamum rebus parem: Quicquid de *Affyrîâ* vel *Ægyptiâ* *Babylone*, quicquid de quatuor labyrinthis, quicquid denique de *Averni* limine, deq; tartareis fylvis, sulphureisq; paludibus legifti, huic *Tartaro* admotum, fabula eft. Hic turcificus fimul atque terribilis *Nemrod*, hic pharetra *Semiramis*, hic inexorabilis *Minos*, hic *Rhadamantus*, hic *Cerberus* univerfa contumens, hic *Tauro* fupposita *Pafiphaë*, mixtumq; genus, prolesq; biformis *Minotaurus* ineft, *Veneris* monumenta nephanda, hic poftremò quicquid confufum, quicquid atrum, quicquid horribile ulquam eft, aut fingitur, afpicias: O femper virtutibus tuis felix, nunc abfentiâ etiam felicior tuâ: putasnè civitatem hanc effe, quam vidifti? Longè alia eft, longè diffimilis. Fuit illa equidem omnium peffima, eaq; tempeftate fœditiffima: hæc verò non jam civitas, fed larvarum ac lemurum domus eft, & ut breviter dicam, fcelerum atque dedecorum omnium fentina, atque ille viventium infernus, tanto ante *Davidico* ore notatus, quàm fundatus aut cognitus. In decimâ tertiâ *epiftolâ* idem *Petrarcha* fcribit: Insignis illa *Christi* aula, illa olim arx divini cultus eximia, nunc tandem peccatis noftris id agentibus, cœlefti auxilio deftituta, immanium fpelunca latronum facta eft, & uno quidem fonte descendit origo mali, accedunt fontes alii minores, ex quibus ingens omnimoda miferiâ flumen exæftuat, quo necesse eft propediem pergamus, fupremisq; malorum obruamur fluctibus: ac nifi humanæ perfidiæ divina pieras occurrerit, triftite naufragium patiatur *Ecclefia*. Quàm verò diverfi mores, quàm diverfa ædificantium & evertentium mens: Provideat domui fuæ *Deus* omnipotens. Video quidem eminus, fed prohibere non valeo, quominus videre renuo artificium hoc fævum & infame, quo *Ecclefiafticus* ifte *Dionyfius*, noftras vexat ac fpoliat *Syracyfas*. Hæc *Petrarcha*. Quid verò aliud dicere voluit, quàm adeò perditam effe curiam Pontificiam, ut, nifi à *Christo* ipfo, nulla fit expectanda emendatio. Planè ut olim

olim Johannes Sarisburiensis, Episcopus Carnotensis: *Sedent in Eccl. Ann. 1159.*
clesia Romanâ (NB non de urbe, ut excipere solent, sed de Eccle- *in Polycr.*
 siâ loquitur) *Scribe & Pharisei, ponentes onera importabilia in hume-*
ros hominum. Pontifex magnus, omnibus gravis ac penè intolerabilis
est &c. Qui ab eorum dissentit DOCTRINA, aut HÆRETICUS
judicatur, aut SCHISMATICUS. Manifestet ergo seipsum Chri-
stus, & palàm faciat viam, quâ nobis est incedendum. Num enim de
 vitii tantum, non de doctrinâ ipsâ *Petrarcha* in aulam Pontificis
 dixerit, quod *Bellarmini*, quod *Greseri* glossema est; vel ex uni-
 co loco patet, quo sic pergit *Petrarcha*: Ibi nulla pietas, nulla cha-
 ritas, nulla fides, nulla Dei reverentia, nullus timor, nihil sancti,
 nihil iusti, nihil æqui, nihil pensi, nihil denique vel humani. Amor,
 pudor, decôr, candor inde exulant: de VERITATE quidem sileo,
 nam quis unquam vero locus, ubi OMNIA MENDACIIS PLE-
 NA sunt, aer, terra, domus, turres, vici, atria, plateæ, porticus,
 vestibula, aulae, thalami, tectorum laquearia, murorum rimulae,
 diversoria ædium, penetralia Templorum, iudicium subsellia,
 Pontificum sedes? ad postremum ora hominum, nutus, gestus,
 voces, frontes, animi? &c. Quod si tamen *Petrarcha* non o-
 mnem profunditatem mysterii Iniquitatis & Synagogæ Pontificiæ
 satis perspexit, non potest præjudicare illis, qui successu temporum
 altius penetrarunt, magis magisque errorum *Zizaniis* succrescenti-
 bus. Nec obstat, quod sedem, quod Cathedram, quod officia
 laudat; idè enim non negat, sanctorum Cathedras à successori-
 bus degeneribus possideri posse. Celebrat & Christus *Cathedram*
Moyfis Matth. 23. v. 2. eo tamen non obstante, occupatores illius,
fures, latrones, lupos passim nominat. Non enim sancti sunt, qui
 sanctorum loca occupant: nec Cathedra Sacerdotem, sed Sacer-
 dos cathedram facit, ut pridem dictum est ab aliis.

Adderem è *Mantuani* scriptis laciniâ; de quo *Claud. Espens. In Com-*
Ubi sub Sole major malorum omnium licentia, clamor, impuritas, ment. Tit.
 ne dicam infania & impudentia (quàm *Roma*) talis & tanta ut cre-
 dat nemo, nisi qui viderit, neget nemo, nisi qui non viderit. Mis-
 sam faciam omnium temporum ab Hieronymi usque seculo que-
 rimoniâ, eccujus fuit hoc distichon:

G

Vivere

*Vivere qui sanctè cupitis, discedite Româ,
Omnia cum liceant, non licet esse pium.*

Mantua- Certè quidem Theologi, & Monachi, & quidem Itali *Mantuanus*, & ausus est homo, nihil minus quàm Lutheranus, idem aliis verbis *ologus*, 2. comprehendere, *Petri domus marcescit luxu &c* Notissimi versus *Monachis*, isti, nec illos negare potest *Greserus*, nec *Mantuanum* carpere. 3. *Italus*, malè tamen habet ipsum, quod ista *Mantuanus* scripserit, & dolet, 4. *minimè* sapius illos quoque reformare Curiam Romanam conari, qui fortè majus operæ precium facerent, si suos mores reformarent, Sa- *Luthernus*. tyricamq; facundiam in propriæ mentis maculas converterent. (pag 57 f. *At, Gresere*, tantas interdum malitiæ vires acquirit, ut lapides et- *Gres.*) iam loquantur & clament. Animatus est à Deo Daniel, juvenis *Matth. 21.* vel adolescens (tuum est respondere pro calculo) ut iudicum nefariorum fraudes & scelera Soli exponeret.

VI.

*Absoluto jam rō òni, quod Româ hodierna sub pedo Pontificis
sit Babylon Apocalyptica, jam rō òni diōni expedienda questio.*

Hypomne- Interfuimus jam depositioni testium de Babylone Papali; *ma de Fi-* plures audire jam non vacat, qui magno numero laudati sunt. So- *de, amici-* lus *Simon Sebardius* Jctus, Camera Imperialis quondam Assessor; *tiâ ac ob-* ultra triginta citat, qui auctor, si non in manibus est, colligatur *servantiâ* carptim ex *Centenariis Wolffij*, in quas illatus; vel perlegatur *Spe-* *Pontificiū* culum *Jesuiticum Joacimi Ursini*, cujus præfatio auctorem non dif- *Romano-* simulat. Addantur scripta solertissimi, judiciosissimi ac meritif- *rū erga Im-* simi Theologi, *Dn. D. Johannis Gerbardi*, fratris mei in Domino *peratores* amicissimi, non in loco tantum *de Ecclesiâ*; sed potissimum in *Germanic-* *Confessione Catholica*, lib. 2. art. 3. c. 6. per benè multas paginas. Jam *cos, cui ad-* ad rō diōni transeundum esset, si ratio instituti ferret. Possent utiq; *juncta Te-* causâ assignari hoc ordine, ut aliæ *vevōs*, ex nomine *Babylonis &* *stimonia* *meretricis*, aliæ *eidivōs*, ex historia urbis & gubernationis *Babylonice*; *ex variis* aliæ denique *eidivōtōtōs* ex *Apocalypsicis γωεϊσμοσι ηδ) νεπνελοϊς* *auctoribz* peterentur. Sed quis finis foret, si de *Confusionibus* tantum (ex no- *collesta Ro-* mine *Babylonis*) dicendum? Si disputandum, quàm miserè con- *mâ Baby-* fundant Legem cum Evangelio, *Mosen* cum *Christo*, *Christi &* *lonē esse.* *sancto-*

sanctorum merita, sanguinem Christi cum lacte matris, satisfactio-
 nes & satisfactions Domini cum nostris opellis & assumen-
 tis, purpuram Christi cum Monachorum ciliciis, Sacramenta cum
 sacrificiis, unicum novi foederis *ἰσοταρ ἰλασμηδὸν* cum sacrificiis Eu-
 charisticiis, claves Ecclesiae cum sceptris, absolutionem à peccatis
 cum absolutionibus à juramentis & fide servandâ, gratiam seu fa-
 vorem Dei cum donis infusis &c. Quis Augustini unum id stabulum
 repurgaverit satis, quod *Philosophiâ cum Theologiâ* miscuerunt, &
 ex duobus integris unum fecerunt corruptissimum? Quinimodò si
 de illâ saltem confusissimâ Babylone agendum, quâ *SS. Theologia*
nostra, fideiq; totius principia (cognitionis) turbantur, pessundan-
 tur, ambigua redduntur & enervantur; quàm latissimus disputan-
 di campus se offerret? Sed stadium hoc jam ab aliis decursum, è
 quorum egregiis monumentis ita videntur argumentari Princi-
 pes ac Status Protestantium in libro publico: *Quicumq; confundit*
principia Theologiae certa cum dubiis, is in ipsis dogmatibus confusissimum
chaos religionis conficiet, caelum terra miscbit. Pontificii confundunt
principia Theologiae certa cum dubiis. Ergo. MAJOR per se est illu-
 strissima. Ex dubio enim quid nisi dubium dogma? Imò si certa
 cum dubiis in eodem valore constituuntur, ex certis etiam non ni-
 si dubia sequuntur. Non enim plus certitudinis vel auctoritatis
 aut fidei gignere possunt, quàm quantum in ipsis est. Conclusio
 imbecillio rem partem semper sequetur. Hinc tot Spiritus sancti
 exhortationes, ut non à fabulis, à nostris ratiociniis, à mortuorum
 responsis, à Patrum traditionibus, sed à Deo vivo pendeamus; *ἡ*
βασιτεγειν habentes *λογον ἀπεφθλιτον, καὶ γεφυρωθῆναι ἱερῶν ὄρων.* Os
 Domini locutum est, ex quo oraculo Spiritus omnes probandi, ad
 quem Canonem omnis assertio exigenda est. Frustra Deus colli-
 tur *ἐν τῶν ἀλλοιωσι* humanis; nec impunè alieno igne ipsi sacra fiunt.
 Lux sacri olei, non vulgaris lucernæ, illustrare tabernaculū debet.
 MINOR probatur *ex ipso initio Tridentini Concilij*, cum Canones
 seu decreta conciperent, *sessione quartâ.* Sit enim Pro syllogismus.
Qui confundit 1. *Scripturas sacras cum traditionibus.* 2. *libros indubiè*
Canonicos cum Apocryphis. 3. *fontes ipsos cum vulgata Latina versio-*
nis rivalis. 4. *Sensum Scripturae nativum, cum sensu Ecclesiae seu potius mo-*

Scholasti-
 ca Theolo-
 gia quam
 Electores
 & Princi-
 pes gravi-
 ter impro-
 bant.

Esa. 8, 19.
Et 29, 13.
Matt. 15, 9.
2. Pet. 1, 16.
19, 20.
2. Tim. 3,
16, 17.
Esai. 1, 2.
Num. 10, 1.
 an. 15 4 6.
 decr. pri-
 mo.
 Papa, decr. 2do.

Papa, (de cujus ipsius sensu controvertitur, sanus nē sit, an alienus) is sanè principia certa & à Zōmisa cum dubiis ac controversis miscet ac confundit. Atqui Pontifici hoc faciunt. E.

V. Innoc. Gentiles. p. 90. Exa. G.T.
 Meritò igitur urgebant Electores Principes ac Status Prote-
 stantes, ut decreta hac abrogarentur, quicquid Bellarminus obgan-
 niat. In conventu quodam Imperiali Augustæ habito 26. Jul. die,
 eodem anno M. D. L. ipse Dux Mauricius, Saxonicus Elector, per Le-
 gatos suos significaverat Cæsari (tùm Concilii progressum pro-
 curanti) neque sibi sociisq; suis Concilii continuationem proba-
 ri, nisi quæcunque in eo definita essent, de integro discuterentur,
 & ad trutinam revocarentur, & nisi sui Theologi Augustanæ Con-
 fessionis ad disputationes & suffragia admitterentur, Pontifexq;
 ipse à præsidendi prærogativâ, per se aut per Legatos, abstineret:
 quin imò se Concilio subiceret, jurejurandoq;, quo Præsules se
 illi obstrinxerant, solveret, ut quisq; liberiùs suam sententiam di-
 cere posset.

Quid enim Rhadamanti illi Tridentini? Ea jam posuerant
 principia, quibus suo Pontifici optimè caverant; ne quid habeat,
 quod sibi metueret, ut in aliis conciliis contigit. Quatuor enim
 fundamenta jecerant exædificandæ Turri Babylonica, vel Labyrin-
 tho Heracleopolitano construendo. (Franciscus Petrarca, cui hono-
 rificum testimonium & Bellarminus & Gretserus perhibent, se-
 dem Pontificis, quæ tùm in Gallia (unde in ep. 8. Avinionem vocat
 Babylonem Gallicam.) ita perstringit, verè simul & argutè? De
 quinq; Labyrinthis potes etiam mirari, cum apud cæteros scriptores,
 non nisi de quatuor mentionem inveneris, omnium inextricabi-
 lissimum ac pessimum, sive quia nondum erat, sive quia nondum
 noscebatur &c. Quàm justè autem qui noscere cupit, huc pro-
 peret; non hic carcer horrendus, non tenebrôsæ domus error, non
 fatalis urna humani generis fata permiscens, denique non impe-
 riosus Minos, non Minoraurus vorax, non damnatæ Veneris mo-
 numenta defuerint &c. Una salutis spes in auro est, auro placat-
 ur Rex ferus, auro immane monstrum vincitur, auro salutare lo-
 rum textitur, auro durum limen ostenditur, auro vestes & saxa
 franguntur, auro tristis janitor mollior, auro cælum panditur;
 quid

*Intelligit
 Petrarca
 1. Creticū.
 2. Egypti-
 um. 3. Le-
 manium. 4.
 Italicum.
 5. Pontifi-
 cium.*

quid multa? AURO CHRISTUS VENDITUR.) Qua- *(Aurū est*
 tuor, inquam, posuerant miraculosi ædificii firmamenta. Tota *filium Ari-*
 enim structura debebat niti *bus columnis*; 1. traditionum cum scri- *adnes in*
 pturis exæquatione. 2. discriminis inter libros indubitato Cano- *hoc Laby-*
 nicos, & dubios seu Apocryphos, sublatione. 3. vulgatæ versionis *rintho.)*
 authenticatione. 4. sensus Scripturæ æ scripio Papalis peccatoris
 mutatione.

Hæc verò decreta, ante adventum illorum, quorum in-
 tererat, conclusa, summo jure suspendi postulabant nostri Princi-
 pes. Nam. 1. in præjudicium illorum erant dictata, votorum
 pluralitate, sed non nisi à præsentibus, approbata, promulgata.
 Stantibus illis hypothesibus jam damnati erant Electores nostri
 ac Principes ante justam Causæ cognitionem qui processus sacris
 etiam literis, ne dicam sanæ rationi, est contrarius. Si agendum
de Indulgentiis, de Purgatorio, de sacrificio pro mortuis; Si de vniuersi
ac jurisdictione Papæ, de eminentiâ super Episcopos singulos, super Con-
cilia, super Reges; de dominio in Conscientias, de sanctorum Invocatio-
ne, de oblatiâ, vniuersali, de Mariâ virgine, conterente caput ser-
pentis: jam ex Decretis irrevocabilibus Tridentinorum evicta
 causa erat, obtenta victoria, jugulata religio Protestantium. Sin-
 gula enim illa & uniuersa in Scripturis forsan Canonicis visa fue-
 rint fundata; si non in his, libro poterint apocypho niti; si ne-
 que hoc firmantur, traditione stabilienda fuerint. Quod si vo-
 cem DEI obvertas, interpretationem Latinæ versionis opponerent.
 Si neque hic præsidium invenirent, sint omnia principia
 Theologiæ emortua, sensus & roboris expertias Sensus autem, vis
 ac anima, à Pontifice Romano petenda, admittenda, exosculan-
 da. Bellè, probè, pulchrè, nihil supra. Et hanc Helenam pingit
 nobis Bellarminus subtili, ut putat, colore. Responsurus enim
 ad illud nostrorum postulatam, seu conditionem liberi concilij, *lib. 1. de*
 cuius ipsi spes facta; *Prima conditio, ait, est iniqua, quia nihil de-*
bet irritum haberi, nisi legitimo iudicio damnatum. R. I. Quod Sp. *Concil.*
 S. non iniquum, sed æquissimum iudicat, & liberum facit, imò *cap. 21.*
 iungit, ut necessarium; illud sanè iniquitatis prætextu denega-
 ti Principibus nostris non debuit. Atqui ut omnia probentur (ne-

dum decreta paucorum Itolorum & Hispanorum Episcoporum, eorumque ob juramentum, quo Papæ addicti, suspectorum) non iniquum judicat Spiritus Sanctus, sed æquissimum, sed liberum, sed necessarium. E. 2. *Si non omni Spiritui credendum, sed probandi sunt Spiritus, an ex DEO sint*, utique Tridentinus etiam Spiritus, (Romæ, ut diciturum erat, per mulos advectus, & aquarum collyvie semel in itinere detentus) probandus erat nostris Statibus. Atqui verum prius ex dictis. E. & posterius. 3. Si ad legem & Testimonia sunt omnia trutinanda, utique legis & testimonij adulteratio removenda, vel certè convenientia asserenda. Verum prius, E. posterius &c. 4. Inverte rationem *Bellarmini*; Imò ratum haberi nihil debet, nisi quod legitimo Concilij judicio confirmatum. Atqui decreta illa nondum erant legitimo judicio Concilij confirmata. Non expectabantur enim, qui citati erant, sed præcipitabatur sententia. Ideoq; hoc ipsum volebant nostri, ut legitimo Concilio tam illegitimæ & præcoces sententia rescinderentur. 5. Maximè legitimo judicio jam damnata erant decreta à Spiritu S. doctrinâ aliena, fidei certitudinem evertentia, nova, absurda. Sint argumenta, Quæcunque Theologiæ principia sunt. 1. verbo DEI contraria. 2. à Patrum sententia aliena. 3. Praxi Conciliorum adversa. 4. sanæ rationi & Logicæ adversa. 5. divinæ fidei gignendæ minus idonea; illa per se corruunt; Talia sunt illa. E. Probo membrum primum, non tam meis, quàm illius verbis, qui hac de causâ è Pontificiorum castris Babylonicis ad nostram concessit Eremum. Hæc prima lis, & omnium litium inter Pontificios & Evangelicos Janua est, ait, Sitnè Sacra Scriptura ita clara & plena, ut sola rectè credendi & agendi certissima, firmissimaque regula sit? Negant Pontificij, affirmant Evangelici. Illi Traditiones, quas divinas vocant, per necessarias esse, & Scripturæ tanquam obscuræ & mancæ assui volunt &c. O clara! lux, ô plena majestas salve. Per te ego rectos errorum Pontificiorum laqueos, & plurimum, trabilem illum traditionum funem vidi, rupi, fugi, & exclamavi; In Scripturâ securitas, in traditione laqueus. Nonne quasi intento in traditionum laqueos digito, Scriptura Sacra illos caveri impe-

*D. Jacob.
Reibing.
in Laqueis
contritis
pag. 8.9.*

imperat, cum tertium seriam illam DEI querelam repetit? Frustra me colunt, docentes doctrinas & mandata hominum. Et Paulus Apostolus, quam exerte istam fallacium laqueorum cautelam Colossensium animis infigit? Videte, inquit, ne quis vos decipiat per Philosophiam & inanem fallaciam, secundum traditionem hominum. Quam vero paulo post graphicè traditiones hodiernis Pontificijs geminas depingit? Nemo vos seducat in cibo, aut potu, aut in parte diei festi. Et iterum. Nemo vos seducat, volens in humilitate & religione Angelorum. Ac demum: Si mortui estis cum Christo ab elementis hujus mundi, quid adhuc, tanquam viventes in mundo, decernitis? Ne tetigeritis: ne gustaveritis, ne contrectaveritis, quae sunt omnia in intentum ipso usu, secundum praecepta & doctrinas hominum, quae sunt rationem quidem habentia sapientiae, in superstitione & humilitate, & non ad parcendum corpori, non in honore aliquam ad saturitatem carnis. (Ad quem Apostoli locum Simon Felix audacter respondet, non refelli hic traditiones humanas de Jejunijs & delectu ciborum, nisi fiant ex Judaicæ legis obligatione aut Manichæi errore, creaturas per se malas existimantis, Sponte, vel Ecclesiæ jussu ad carnis macerationem adhibeantur, laude dignas indicare Apostolum seqq. verbis: quae sunt rationem quidem habentia sapientia (ID EST, SAPIENTER FIUNT) & humilitate, (AD DEPRIMENDAM CARNIS CONTUMACIAM) & non ad parcendum corpori (NE NIMIA INDULGENTIA EFFERATUR) non in honore aliquo ad saturitatem carnis (NE CIBO DIFFERTUM INTUMESCAT, AC FRÆNA RECUSET.) Unde verò probas vel tu, prime hujus glossematis fictor Turriane, vel tu Simon illius pistor? unde probas, Apostolum hic electitios cultus commendare, contra morem suum; imò contra fidei totius ἀναλογίαν; Hinc scilicet, quod nec λόγος, apud Græcos; umbratilem & fucatam rei speciem, sed veram, solidamque naturam significet, nec εὐσεβειότητα vitium religionis, sed spontaneum cultum significet. Sed rectè utrumq; vobis hoc negat D. Jacobus Reisingius. Vatablum enim, Linguae Græcæ haud paulò Simone peritiorum, λόγον vertere speciem: Cbrj-

Simon Felix, Soc. Jesu Doctor in meta morph. p. 19. ex P. Turriano.

Annearū opera c. 8. pag. 68.

Jofo.

Iostomum, qui Pater Græcus, *sermonem*: *Vulgarum* interpretem, *rationem*. Quis unquam interpretum de verâ naturâ sapientiæ formaviit? pergit *Reibingius*: An nescis, esuriens Græcule, inter multiplicia hujus vocis significata, apud Lexicographos etiam illud pro famâ, opinione, existimatione hominum recenseri? Unde probabis vocem ab Apostolo potius pro reipsâ, quàm pro famâ & opinione incertâ sapientiæ sumi? præsertim cum tibi, tuoq; Turriano, omnes alii interpretes obstant. Vocem *εθελοθρησκεία* non vitium religionis, sed spontaneum cultum, verum scilicet, significare, inauditum est, nullaq; auctoritate confirmari potest, &c. Locus Actor. 17. v. 22. ad rem nihil facit, alia enim vox in Græco est, *θεσπιδαμνοεστέρης* scilicet, Deinde falsum est, etiam hoc loco hanc vocem pro verâ religione usurpari &c.

Argumentari præterea hunc in modum possumus: Aut omnes traditiones (*dogmatica*, de his enim quæstio est, non de testificationibus historicis, non de locorum temporumque constitutionibus, non de definitionibus Ceremoniarum, de ratione *της ευαγγελιστικής τελέως*, & similibus; imò nec de *ὁμοψήφια* dogmatum in Scripturâ contentorum.) Aut inquam omnes *dogmatica* *ὑπερδοσες* (præter & extra Scripturam datæ) sunt recipiendæ, aut aliquæ, aut nullæ. Si omnes; statim sequetur Babylonica dogmatum confusio, cum semper fuerint, qui traditionum nomen suis opinionibus imposuerint, atque ita sibi & Ecclesiæ impo- fuerint. Certum est (ait *Petrus à Soto in Defens. Cath. Conf. adv. Prolegom. Brentii cap. 56. fol. 182.*) & hæreticos quædam nomine traditionum Apostolicarum venditasse, contra quos loquitur *Irenæus*, & CATHOLICOS de hac re ETIAM DIVERSA SENSISSE (de nonnullis traditionibus) ET ERRASSE ETIAM QUOSDAM. Certè CYPRIANUS & APHRICANI EPISCOPI in causâ BAPTISMATIS ab hæreticis collati putârunt se traditionem sequi, cum reverâ contrarium sint secuti; Et Papias JOHANNIS auditor, qui QUAM PLURIMA sibi à majoribus tradita referebat, ex quibus REGNUM ILLUD CHRISTI MILLE ANNORUM docebat, quod occasionem dedit nonnullis errandi, *Hac ille*. Unde argumentum: Quod principium Theologiæ indu-

inducere potest, & actu ipso inducit, magnos errores in dogmatibus fidei, illud & potest esse falsum, & actu ipso fallit. Atqui Traditiones etiam à Patribus Celeberrimis laudatæ (à *Cypriano ab-Episcopis Africa*) ab ipsorum Evangelistarum auditoribus (à *Papia*) commendatæ, tales sunt. E. Minor imprimis exemplo *Chiliasici erroris* elucescit. Creditus hic est ob tantam asseverationem Traditorum, tum in Græcâ tum in Latinâ Ecclesiâ, à plurimis Patribus v. *Lactant. l. 7. Inst. c. 24. Euseb. lib. 7. hist. Ev. cap. 23. & 34. adde August. l. 20. de Civ. Dei cap. 7. Epiphaz. her. 77. Hieronymus de gemmatâ illâ civitate suum prædidit iudicium duobus locis, quorum priore ad *Ἰνδύων* placet. Quæ licet non sequamur, (ait in cap. 19. *Jeremia*) tamen dampnare non possumus, qui **MULTI ECCLESIASTICORUM VIRO-
RUM ET MARTYRES** ista dixerunt. Unusquisq; in suo sensu abundet, & Domini cuncta iudicio reserventur. Posteriore verò sepositâ omni hominum auctoritate palàm *Gregorius* illas Judaicas refellit, discessum ab aliis bonâ cum gratiâ faciens; suo sensu abundantibus: Quod & multi nostrorum (*habet in Ezech. 36.*) & præcipuè *Tertulliani* liber, qui inscribitur *de Sp. fidelium*, & *Lactantij Institutionum volumen septimum* pollicetur, & *Victorini Pictaviensis Episcopi* crebræ expositiones, & nuper *Severus noster* in *Dialogo*, cui *Galla* nomen imposuit, & ut Græcos nominem & primum extremumq; jungam, *Ioenaum* & *Apollinarium*. Itaq; *Gregorius* falsa veris miscet; Cum in *def. 1. Controv. lib. 4. cap. 7.* scribit de Traditionibus illis, quas *Irenæus* pro Apostolicis venditat: *Traditiones illæ de mille post resurrectionem annis, de quibus grandiare illâ ætate Christi, sunt humana imbecillitatis & incircumspectionis errata.* Verum dicis *Gregorio*, Sed quod pergis; *Eas enim non fuisse Apostolicas exitus probavit, ab Ecclesiâ enim fidelissimâ Apostolicarum traditionum custode statim ut spuria & adulterina expulsa sunt:* Id verò aliquâ ex parte ridiculum est, Si enim exitus probavit, oportet factam jam esse resurrectionem; aliquâ parte maximè controversum, finè videlicet Ecclesiâ (quam tu intelligis) fidelissimâ custos traditionum Apostolicarum? (quæ ipsæ in litem vocantur) ultimâ tandem parte à veritate alienissimum est, quod **STATIM** observati natales spurii & adulterini harum tradi-*

H

tradi-

traditionum. Multos enim Episcopos & martyres traditioni illi assurrexisse, historia Ecclesiastica luculenter docet. Grandiorem ætatem Christi, de qua *Greiserus*, sic TRADIT *Irenaus lib. 2. cap. 39.* Omnes Seniores testantur, qui in Asia apud Johannem discipulum Domini convenerunt, id ipsum tradidisse eis JOHANNEM, quod Christus QUINQUAGINTA annos natus fuerit in his terris docens. Quidam autem eorum non solum JOHANNEM sed & ALIOS APOSTOLOS viderunt, & HÆCEADEM ab ipsis audierunt, & testantur de hujusmodi relatione. Est tamen tam sollemnis, tanto applausu jactata Traditio vobis ipsis improbatum. Itane igitur Traditiones sunt Theologiae nostrae principia? pari pietatis affectu cum scriptis Oraculis exosculanda? Facere non possum, quin id *Benedicti Pererij Jesuitæ* subjiciam quod, in *Colloquio etiam Ratisbonensi* scripto exhibuerunt nostri. Verum *Irenaus* affirmat, se, quod de Paradiso tradit, à Presbyteris Asia, Discipulis Apostolorum accepisse. Sed quid tum postea? An ideo quodcunque ab istis Presbyteris proditum est, tanquam certum, & indubitatum doctrinae Christianae dogma haberi debet? Nonne constat istos ipsos Presbyteros, eodem referente *Irenao*, quaedam & falsa & divinis literis contraria docuisse? Certe *Irenaus lib. 7. adversus Haereses cap. 36.* persuadere studet, Christum Dominum annos propè 50. in terris vixisse, idq; probat ipse vel eo potissimum argumento: Quod Presbyteri Asia, Apostolorum discipuli, id sibi ab Apostolis traditum alios docuerunt. Quam tamen opinionem & vero procul abesse, & adversari non solum Historiae Ecclesiasticae, sed etiam Evangelicae, etiam leviter sacris literis eruditum facile possunt intelligere. *Hactenus Pererius Jesuita.* Quid? quod *Ariani* haeresin suam in traditione suadaverint, asserentes, se predicare doctrinam, quam à majoribus accepissent, & ab *ipso et Alexandro* publicè docente audissent, teste *Spondano ad an. 318. n. 273.*

Similia haec vide *Baronium ipsum* ad an. 318. n. 56. & *Greiserum* defens. 1. controversiae lib. 4. c. 11. *Ariani?* imò & *Marcion, Valentinus, Cerinthus* aliq; haeretici: vide *Tann. Dioptr. lib. 2. quaest. 4. cap. 26. & Apoc. com. Gnostici, v. Greg. de Valenti. in Anal. lib. 5. c. 2. & Quartæ decimanis v. Greif, Defens. 1. controver. lib. 4. cap. 8.*

pag. 214.
Pererius
in Comm.
in Genes.
lib. 3.

Similia haec
bet *Viegas*
in cap. 11.
Apoc. com.
5. sect. 5.
num. 9.

Quod

Quod si ergo non omnes omnino Traditiones amplectendæ
 vel pari cum Scripturis affectu venerandæ sunt, ut coguntur o-
 mino concedere; aliquæ fortassis erunt. Ita censent. At in sto:
 illa vel controversos articulos tangunt, vel minimè. Si hoc, igno-
 ratio Elenchi ab ipsis committitur, nulla enim de his quæstio.
 Fatemur prolixè, ab Apostolis eadem dogmata vivâ voce tradi-
 ta fuisse, quæ observare utiq; debebant auditores 1. Cor. 11. 23.
 Act. 20. 25. 26. 27. 31. Non enim per alios dispositionem salu-
 tis nostræ cognovimus, quàm per eos, per quos Evangelium per-
 venit ad nos, quod quidem tunc præconiaverunt, postea verò per
 DEI voluntatem in Scripturis nobis tradiderunt, fundamentum
 & columnam fidei nostræ futurum, ait *Irenæus lib. 3. cap. 1.* (Nec
 quicquam valeat contra dictum hoc Jesuitarum exceptiunculæ
 1. non dici omnia scripta esse. 2. etiamsi hoc diceretur, tamen il-
 la duntaxat intelligi, quæ omnibus & singulis fidelibus scitu ne-
 cessaria sunt, & populis quoque in primis prædicare solebant Apo-
 stoli, qualia sunt decem præcepta, & **ARTICULI FIDEI IN
 SYMBOLO CONTENTI, ET QUORUNDAM SACRAMEN-
 TORUM** ratio: cum tamen interim alia plurima ad Ecclesiæ gu-
 bernationem, & Sacramentorum administrationem sint necessaria,
 quæ tamen Apostoli fidelibus communiter non prædicabant. Sic
 enim elidi possunt. Si tot articuli scripti sunt, quot ad salutem
 necessarii, tunc Scriptura est perfecta & sufficiens norma dogma-
 tum. Verum prius ex Irenæo, imò ex Evangelistâ: *Hæc 1. scri-
 ptæ sunt 2. ut credatis, quia Jesus est filius DEI; & 3. ut credentes vi-
 tam habeatis in nomine ejus.* A quo principio cognitionis 1. fidei to-
 tius summa, tanquàm assequendi finis medium, & 2. finis ipse dependen-
 det, illud est sufficiens, perfectum & adæquatum. A Scripturâ.
 Ergo. Ne res exemplo careat, *Sacrosanctum Trinitatis mysterium*
 docuerunt vivâ voce Apostoli; & referunt inter traditiones
cyrenæ multi Pontificij. V. *Greg. de Valent. tom. 3. col. 315. Hunt-
 leum contr. 1. tom. 1. cap. 29. Gresserum tom. 1. Defens. p. 1585. adi &
 Cassandrum de 1. art. A. C.* At verò hæc traditio nobis non adver-
 sa sed rata & grata est; cum in Scripturas eadem relata sit, ex quâ
 multi Pontificij illam probant. V. *Bellarmin. lib. 3. de Christo cap. 3.*

pag. 246.
 Colloqu.
 Ratisp. ca
 dit. Lav.

Job. 20. 31

adeo ut cum Tannerus in Colloquio Ratisbonensi ausus fuerit
 Sess. 14. p. Arii partes agere, ac dictum Rom. 9. eludere his verbis: *Arius*
 427. edit. *facilimè responderet, illud Qui est Deus benedictus super omnia, referrè*
Laving. *ad Deum Patrem, non ad filium. Et quid responderetur illi, seposità*
auctoritate Ecclesie? retractus fuerit à suis, egregieque ab Hunnio
 nostro jugulatus, hoc responso concludente, & *Non congrueret*
Grammatica, quod Bellarminus & alij vestri solide demonstrant &c.
 Nec facilimè responderi posse ad dictum illud Rom. 9. comme-
 morabili specimine *Adm. Rev. & Excellentiss. Dn. D. Feurbornius,*
 frater & amicus meus observandus, docuit, cum *Photinianus,* qui
 & nostram Academiam invisebat, unico hoc die ita confusus ab
 ipso fuerit (*Dresda*) ut peteret, aliud proferri dictum: quod re-
 ctè ipsi denegatur, usque dum ad hoc respondisset, quod facere
 planè non potuerat.

Geldwa
 32p. 547.

Quod si ergo controversos articulos Traditionibus probas-
 re volunt, non modò principium manifestè petunt, sed si accu-
 rationis judicij limam adhibeas, Pontificis auctoritatem traditio-
 nibus substernunt, atque adeo ut incertum per æque incertum,
 sic idem peridem probant. Incertus & dubius ignis purgatorius;
 quem ex Traditionibus non scriptis elicere satagunt Petrus à Solo
 in assert. Cath. p. 83. *Tannerus in Compend. relat. Colloq. Ratisb.*
part. 2. cap. 6. 37. Lamparterus. Das ungeschriebene (Wort)
bleibet unverfälscht / und hat jederzeit alleinig die Reher aus dem
Belde gesagt / und wider sie Triumphiret. Also thut es in diesem Arti-
cul vom Fegfeuer auch: wiewol mit guten argumenten oder Proben
erwiesen wird / wie das ungeschriebene Wort Gottes / mit dem ge-
schriebenen sich in diesem stück so schön vergleichet: (NB. unice igitur
Arius, Nestorius, Sabellius, Macedo, &c. è verbo NON scri-
pto profligati! ô miseram Jesuitarum fidem! Erratis ô cæci cæ-
corum duces, nescientes SCRIPTURAS neque virtutem Dei:
Quo telo Christus Satanam, Pharisaos, Scribas, Saduceos, pro-
stravit? quo gladio Paulus, Hymeneus & Philetum confodit?
Arius sanè è scripturis judicandus fuit, Constantino M. Imp. Patres
Concilii Niceni rectissimè commonefaciente, Hist. Trip. lib. 2. cap. 5.
Theod. lib. 1. cap. 7. quod cum negare non possint Jesuitæ, hoc rege-
 runt)

Matt. 27.
 v. 29.

runt, solum inde colligi, secundum scripturam controversias fidei deci- Verba Je-
dendas: atque adeo scripturam principalem quandam regulam esse con- sentica re-
troversarum, sed non solam & unicam. Quo responso *Lamparter* spon. p. 256.
egregie refellitur.) Atqui Traditiones illae sunt dubiae. A quo e- Coll. Ra-
nim profectae! anne primitivae Ecclesiae Patribus cognitae? an *tub. edit.*
Augustino? an *Hieronymo*? an *Gregorio M.*? Cur igitur dubitarent *Lading.*
multi? cur tam variae Opiniones, an purgentur animae in agone?
an in extremo iudicio! cur ex mortuorum sciscitationibus in cen-
decunt hunc focum, si *Traditio* luculenta! cujus vel ore vel manu
Origenis illa propagata? à quo Apostolo accepta? cur *Græco-*
rum Ecclesiis abscondita? Cur fatetur *Roffensis contra assert. Lu-*
theri art. 18. Purgatorium aliquandiu incognitum, & serò cogni-
tum ac receptum fuisse in Ecclesiâ. Ubi hæsit illa *Traditio*? Apud
Paracletum, opinor, ex quo *Tertullianus*, *Montanus*, se hausisse
memorat *cap. 59. & ult. de anima.* Vide *Orig. in Lev. l. 2. apud Cy-*
villam, August. in Enchir. cap. 67. & 69. lib. 21. de Civ. Dei c. 26. Forfiti-
tan verum est, *& lib. 20. cap. 25.* in illo iudicio (*de exremo loquitur*
Augustinus) quasdam quorundam purgatorias poenas futuras:
quemadmodum & *diem illum 1. Cor. 3. de die ultimi iudicii* exponunt
Theodoretus, Theophylactus, Anselmus: ne de aliis diversissimis il-
lius textus explicationibus, quas Patres afferunt, quicquam ad-
dam. Si *Traditio* fuit illis, quorsum tanta hæsitatio? Quid est
præterea, quod purgatorii illis flammis justos etiam lustratum iri
putaverint? *Omnes nos fornax probabit. Ergo quia examinandi su-*
mus, sic nos agamus, ut iudicio probari mereamur divino. *Ambrosius*
hic positi humilitatem, ut cum unusquisq; nostrum venerit ad iudicium *Psal. 113.*
Dei, ad illos ignis, quos transiuri sumus, dicat: Vide humilitatem me- *1. Ion. 20.*
am, & erit tibi. Et paulò superius: *Omnes oportet transire per flammam.* *Tom. 2. p.*
mas, sive ille Joannes Evangelista sit &c. sive ille sit Petrus &c. *1. Ion. 20.*
ut eliciamus, quam in cordis intimo sinu fovent, *de Traditionibus*
sententiam; sic præsumimus illos: Cujus principii origo dubia, &
hæretico transcripta est; cujus item summa ipsa seu argumen-
tum multis modis vacillat; id non potest assensum firmè elice-
re. Traditionis de piacularibus illis flammis origo ita se habet:
E. Hic tandem ad Pontificem Romanum recurrunt, & illi *Traditio-*

num delectū in hac militiā committunt. Quod enim in genere habet Bellarm. lib. 7. de sac. cap. 29. *Omnium dogmarum firmitatem ab auctoritate presentis Ecclesie pendere*; id alii expressius de Traditionibus; *ex solius Ecclesie Romano iudicio certum argumentum ad probandas Apostolicas traditiones peti posse*. Lindanus lib. 5. Panopl. cap. 7. quod & Greg. de Valentia l. 8. *Analys. c. 6. tradit, non nisi Ecclesie esse, (Romanam intelligit) determinare, quam Traditio sit Apostolica*. At si de hac ipsa Potestate Pontificis anquiratur? unde constabit? ex Traditione, an Scripturā? Ex neutrā; quia & illius & hujus verum sensum ipse affcribit pectoris scrinio: Miser Labyrinthus, dubia & anxia semper fides; Pharisaica verē persuasio.

2. Petr. 1.
Clem. Alex.
xandrin.
l. 6. Strom.
pag. 314.
pag. 252.
Collo. Rati-
onis. edit.
Laving.

Ignat. ep.
4. ad Phil.
Justin. in
99. Resp.
ad orth.
us. p. 362.

Manet ergo, nullas Traditiones dogmaticas nobis obtrudi posse vel debere. Habemus *βεβαίωτον λόγον*; dicente Petro. Cui & illud in ore fuit: *ἐδὲν ἄτερ γεγοφῆς λέγουμι*. Cui frustra obtendunt Jesuitæ id decretum, de abstinendo à sanguine & suffocato Actor. 15. Extra oleam hoc est vagari. De dogmatibus seu fidei articulis quaestio instituta est, non de temporariis quibusdam observationibus, ex libertate Christianā in commodum infirmorum exercendis. Quod si enim *Traditio dogmatica* est, cur à vobis negligitur? Cur à *suffocatis* aviculis non abstinetis? cur vesimini carnibus ferinis vel piscibus, iusculo de *Sanguine* præparatis? sicut alias etiam Traditiones veterum non paucas negligitis, e. g. *Sabbatho non jejunandum, qui autem jejunaverit, Christi esse interfectorem*; *Die Dominicā genua non flectenda*, quam consuetudinem à ipsis Apostolorum temporibus initium accepisse scribit, unde Tertullianus de coron. milit. cap. 3. *Die Dominico jejunium nefas ducimus, vel de geniculis adorare*. Et Epiphanius in fine librorum de hæresibus hunc ponit *Traditionum indiculum*; *ut feriā quartā statum sit jejunium, cum illā die assumtus sit Dominus*; *ut per totos quinquaginta dies Pentecostes nec genua flectantur, nec jejunetur; ut Dominicis diebus nec pietatis doctores in ipsā quoque quadagesimā jejunent*; *ut per sex dies Paschat is omnes populi in siccorum usu perseverent, pane inquam & sale & aquā*.

Quod

Quod apocryphos & dubios libros cum divinissimis eodem
 habent precio, in hoc profecto neque sibi metipsis satisfaciunt, &
 suspectam religionem suam reddunt, imò quantum in ipsis, fidem
 Christianam exhibendam Judæis, Politicis Epicureis & alijs propi-
 nant. Si enim non major fides habenda divinissimo Psalterio,
 Christi mei ore toties usurpato, quàm *libro secundo Maccabeorum*,
 (de hoc enim ob *Babylonem*) qui Compendium est *quing. librorum*
Jafonis Cyrensi c. 2. v. 24. cujus tamen patrociniū non vult susci-
 pere, sed an rectè scripserit, ipsi defendendum remittit v. 31. pe-
 riji jam, hoc quidem judicio, auctoritas & certitudo totius fidei
 tum Israëliticæ tum Christianæ. Qui Spiritus veritatem petit,
 qui de operis difficultate conqueritur, qui contradicit illi libro,
 quem Pontificiij habent pro Canonico, is sanè non est Sanctissi-
 mus ille DEI Spiritus, quo inspirati sunt Sancti DEI homines. Id
 verò facit Spiritus ille humanus, è cujus dictatu profectus *posterior*
Maccabeorum, cap. 1. §. v. 39. c. 2. v. 27. seq. c. 1. v. 16. c. 9. v. 28.
 & 9. (quod cum 1. Macc. 6. v. 8. & 16. conferendum) c. 1. v.
 10. (quod cum 1. Macc. 9. vers. 3.) c. 10. v. 1. (cum 1. Macc.
 4. vers. 36.) cap. 10. vers. 11. (cum 1. Macc. 6. 17.) Ergo non
 est Spiritus Sanctus. Fatetur *Serarius*, quod veterum & recen-
 tiorum quidam hos libros *Apocryphos & non Canonicos* dixerint,
 Origenes apud Euseb. l. 6. cap. 25. Divus Hieronymus, Prologo
 galeato. Divus Gregorius lib. 19. Moral. cap. 13. Rufinus ex-
 positione Symboli. Radulphus lib. 14. in Levit. Richardus Vi-
 ctorinus lib. 2. cap. 9. Hugo Victorinus prologo de Sacramentis
 cap. 7. lib. 4. didascalico cap. 8. Hugo Cardinalis prologo in
 Josue, Lycanus in Esdræ primum, & primum horum lib. Occam
 tertiâ patte Dialogo. tract. 1. lib. 3. cap. 16. Abulensis lib. 2.
 Regum cap. 23. q. 5. & lib. 3. c. 26. q. 10. Carthusianus &c. Fa-
 tetur hoc, inquam *Serarius*, nec habet quod respondeat, nisi hoc:
 veterum quosdam eos non Canonicos pronunciasse duplici de
 causâ, vel quia id definitum nondum erat, vel quia in secundo
 Canoniorum ordine hujusmodi libri sint, cum in priore fiat ij, de
 quibus nunquam dubitatum &c. recentiores verò, dum res con-
 troverta non esset, simpliciter

Quod APUD HIERONYMUM

LEGE

In prelo-
 quis in
 Macha-
 baos p.
 309.

LEGERANT, retulisse. (ubi addit, quod SUSANNAM, TOBIAMQ; non prober; De *Susanna* igitur ob *Babylonis* historiam hic agendi campus esset) Sed mi *Senari*, quare definitum non fuerit, quare nec in secundo divinitatis gradu, quem fingit, subsistere possint, causas ex allegatis disce. Unam quæ *Babylonem* respicit, tangamus. Antiochus *Babylone* scribitur extinctus, cum ægritudinem contraxisset ex infauso nuncio fusi exercitus, cumq; filium Philippo tradidisset, quem regno præfecit, 1. Maccab. 6. v. 8. & 16. Si *Babylon* scelus hoc vidit extinctum, falsum est, quod habetur 2. Maccab. 1. v. 6. infans *Nannee* obtruncatum & membratim concisum, & 2. Maccab. 9. v. 28. in peregrinâ terrâ in montibus misero obitu vitam cum morte commutasse v. 9. dolore viscerum, vermibus scaturientibus è maledicto corpore, fœtore intolerabili, omnes penè exanimante. Commentum, de duobus diversis Antiochis (ut in *historiâ Susannæ* duos nobis *Danieles* fingunt, quod rectè *Sixtus Senensis* lib. 8. Biblioth. hæref. 6. & *Pererius* Comm. in Dan. castigant ipsi. *Daniel* igitur puer primo anno regni *Cyri* qui cum translatus sit in *Babylonem* in *Joakimi* regis traductione Dan. 1. v. 6. à quo tempore usque ad *Cyri* imperium 70. anni elapsi, imò cum *Ezech.* 14. v. 14. 16. in quinto captivitatis *Babylonicæ* anno in Collegium sanctitatis cum *Jobo* & *Nôâ* relatus fuerit, puer vel adolescens fuerit? iudicii acta resciderit? Jurisdictionem in Criminalibus exercuerit in *Babylone*? vel exercitam ab aliis irritare ac rescindere potuerit?) Commentum igitur de diversis Antiochis tam propudiosè absonum est, ut ipse *Beilarmianus* nullo perizomata tollere possit. Aliqui volunt esse Antiochum magnum, ait, ut *Lyranus* in hunc locum & quidam alii. At hoc esse non potest. Nam Antiochus magnus obiit, antequàm *Judas* qui hanc Epistolam scripsit, Dux *Judæorum* esset, nec fuit ullum bellum *Judæis* cum Antiocho magno. Alii volunt esse Antiochum *Demetrii* filium, qui etiam *Triphon* seu *Griphus* dicitur ab *Eusebio*. Sed nec hoc potest esse verum. Nam tempore istius Antiochi non *Judas*, sed *Johannes Hircanus* Dux *Judæorum* erat, & tamen *Judas* Epistolam scribit. Dicendum igitur est, hunc Antiochum esse Antiochum *Epiphanem*, illum ipsum, de quo agitur lib. 1. c. 6. & lib. 2.

Beilarm.
l. 1. de verbo Dei c. 9.
& *Gresse-*
rus in def.

V. *Sera. ex*
Melchior
Cano & c.
Bell. l. 1. de
verbo Dei
cap. 15.

cap.

cap. 9. Quamvis Bellarminus invenit nodi hujus Gordii solutionem? Hanc. Antiochus amisit exercitum in templo Nannæ, in iracunde cecidit de curru; post delatus *Babylonem* expiravit. Dicitur ergo cecidisse, quia exercitus ejus cæsus est, & ipse turpi fugâ dilapsus, fortè etiam vulneratus est. Sed & hæc folia ficulnea propudium non regunt. Qui obtuncatus, qui membratim divisus est, non fugit. Antiochus ille sic habuit, sic exceptus est, 2. Maccab. 1. v. 16. Ergo non fugit, non attigit *Babylonem* vivus, non disposuit, non perfecit, quæ 1. Maccab. 6. disposita perfectaq; esse leguntur. Gravissima plura rationum momenta, ob quæ liber ille Maccabæorum (ne jam de aliis agamus) ad Canonica auctoritatis fastigium non assurgat, suis locis operosè à nostris expenduntur. Nos de *Babylone* tantum solliciti esse volumus. Cauteriatâ, sanè conscientia rem hanc agere adversarios, non obscurum est. Quærit *Serarius*, Ubinam mortuus hic *Antiochus Epiphanes*? & hoc tremulo ac titubante responso, (sibi an aliis?) satisfacere velle **VIDETUR**; *Porphyrius* apud D. Hieron. in Dan. 11. nominat *Tabes* oppidum Persidis, Auctor libri secundi cap. 9. alienam terram in montibus. Unde loco citato colligit *Pererius*, in *Media* montibus, qui *Ecbatanis* viciniore sunt, scelestam animam exhalasse. Et omninò **VIDETUR** ibi esse mortuus, ratione scilicet mortis, his in locis **INCHŌATÆ**, cum gravissimè hic affici & torqueri cæperit. Sed in *Babyloniam* usque pervenisse **VIDETUR**, ibiq; tandem mortuus est. Pro *Babylonia* dicit *Græcus* cap. 6. v. 4. *Babylonem*. Hæc *Serarius*. Miratur *Tannerus* in Scholasticâ Theologia, ipso Tridentino Concilio pensum non habito rejici quædam ab auctoritate Canonici, à *Sixto Senensi* lib. 1. & 8. Bibliothecæ (posteriora videlicet *Capita Esther*) favente etiam non nihil *Stapletano* in *Relect. controv.* 5. q. 3. p. 3. Sed nos potius miremur, non pudere *Jesuitas* tantæ servitutis, ut Concilii Tridentini præcipitem admodum sententiam, *Sess.* 4. in tam exiguo doctiorum numero latam, de quâ vix aliquot mensium accuratissima disputatio suffecisset, mordicis defendere, acquisitis hinc inde coloribus incrustare, ac *Ecclesiæ* fucum facere, con-

Pag. 443.

Tom. 4.
disp. 1. 95.
dub. 1.
S. 40.

tra Sancti Spiritus instinctum non desinant. In theatro totius Ecclesie dixerim; Quicumque posteriorem Maccabæorum (de hoc enim ob *Babylonem* hac vice ago) ejusdem auctoritatis fecerit cum Mose, Prophetis & Psalmis, is vel religionis Christianæ illusor est, vel conscientie suæ prodigus, & cæcæ obedientie principium.

in Comm. pag. 598. De Epistola Petri posteriore licuit aliquando utcunq̄ dubitare, *Lorino* Jesuita dicente, sicut referunt esse dubitatum *Eusebius, Nicephorus, Hieronymus*, NUNC absq̄ hæresis notâ MINIME licet.

Legant. Can. 59. Si de Maccabæis idem sentire cogitur, ut cogitur, misera sanè servitus, & mira Dei in istos homines, tam in circumspecti voti Professores, severitas. Et potest Bellarminus sibi persuadere, tam servile capistrum nostros etiam Electores, Principes ac Ordines, subdicenti, cur ire ac frena Romanensium mandere debuiss̄? Et nondum satis *causæ fuerit* Protestandi? Imò & *turbida versiois vulgata*, cum illimi Hebræorum puritate toleranda confusio? & illud adorandum, quod Interpretes habet Gen. 3. v. 15. *IPSA conteret caput serpentis*; quod verò Hebræus, Chaldæus, Græcus, *IPSE*, id suppressendum? corrigendum! De pluribus textibus hie non ago; Tandem & illud admittendum fuerit, *unius cuiq̄, dilecti & hinc Româ emendicandam?* ab eo, quem lite jam pridem contestatâ reum *nos vocat*, agimus? nec liceat nobis id, quod *Berrhoensibus* licitum fuit, imò necessarium? Actor. 17. v. 11. Cogimur hie abrumperet. Concludo tandem contra *Bellarminum*, æquissimam fuisse Conditionem liberi Concilii, quam urgebant Principes & Ordines nostri, Tridentinæ Synodæ tergum aliàs obversari. Quæ enim Theologie Principia tum verbo Dei, tum Patrum usurpatæ libertati adversa: quæ præterea à praxi Conciliorum legitimorum & ipsa sanâ ratione, aliena sunt: illa æquissimo judicio & summo jure poterant Germani nostri, aliaq̄; Ecclesie repudiare. At confusissima ista Principia, Traditionum Cum Scripturis, Apocryphorum Cum Canonicis, humanæ versionis Cum originalibus Spiritus sancti linguis, sensus exteri cum nativo ac oraculis infuso sensu vel lumine, cœquatio, tum Scripturæ tum Patribus adversantury ex textibus per hanc Disputationem allegatis; eademq̄; à Conciliorum

liorum Praxi exorbitant. *Constantinus enim Magnus, Imp. Romanus, ad Patres Concilii Niceni: Evangelici, inquit, libri sunt & Apostolici, antiquorumq; Prophetarum sanctiones, qua nos erudiunt, quid de sacrâ lege sapiamus: (vel quid de divino numine sentiendum sit) Expellentes igitur hostile certamen, ex verbis divinis us inspiratis, solutionem questionum mente percipiamus &c.* Cadunt & sanæ rationis iudicio; quæ dubia per dubia probari, aut circulum committi, non finit. Ergo confusissima & *Babylonica* hæc principia iustè fuerunt suspensa, imò explosa & detrectata, *ὄνειρ οὐδὲ εἶδες δεῖξαι.*

E P I S T A T A

An Confundat Hunnius duò diversa de Babylone vaticinia Apoc. 14 & Apoc. 17. quorum prius agat de Româ jam existâ, pòsterius de exurendâ? Ita Tribon. Cassius. Sed absolvit Hunnium à calumniâ Cornelius à Lapide, confutans Riberam, qui cap. 17. & 18. Apoc. de excidio Romæ rectò ordine ponenda fuisse antèrius, nimir. cap. 9. v. 13. in tubâ sexti angeli.

An Roma evertendâ ante Antichristum? Ita Riberâ & Viega: A decem enim regibus delenda. Ergo ante Antichristum, qui tres reges ex hoc numero debellaturus, reliquos deditione accepturus. Hanc sententiam secutus etiam est Cornelius à Lapide in 2. Thess. 2. pag. 281. v. 9. sed retractavit illam in cap. 17. Apoc. his verbis: Verum re exactiùs consideratâ, perspectaq; totâ acoluthiâ Apocalypseos ac Danielis, contrarium mihi nunc videtur probabilius, scilicet Romam & Romanum Imperium evertenda esse non ante Antichristum, sed ab Antichristo, per decem reges ei jam subiectos.

An decem reges, qui plangent Romam eversam, sint iidem, qui evertèrunt? Iidem ex sententiâ Riberæ, non iidem ex mente Viega, pag. 281. qui Riberam refutat, cui potius assipulari vult Cornelius à Lapide. pag. 289.

Quâ Babylone Antichristus nasciturus vel sessurus! Pleriq; Pontificiorum Babylone ipsi patriam faciunt (Glossa super 2. Thess. 2. Antoninus &c.) sed quam? Chaldaea an Egypti? quidam illam, sed mavult hanc Nicolai de Gorman in 2. Thess. 2. quod Babylon Chaldaea destru-

destructa sit & deserta, sed *Babylon Ægypti* valdè populata. *Robertus de Licio*, mysticè acceptam *Babylonem* admittit, prout *Confusionem* significat. Sessurum *Rome* verisimile putant *Anglo-Remenses*, quandoquidem *Nero* & alii Imperatores, qui Antichristi figuram portarint, *Rome* præcipuè sederint. Idem ex *Bernb. ep. 125. ad Magistrum Gaufridum*: Bestia illa de *Apocalypsi*, cui datum est loquens blasphemias, & bellum genere cum sanctis, *Petri* Cathedram occupat, tanquam *Leo* paratus ad prædam. Quod etsi de *Petro Leonis filio Pseudo-Papà* dictum, faciliè tamen patet, quid *Bernhardus* de sede Antichristi statuerit.

In cap. 13.
Apoc.
lib. 5. de
de Cathol.
cap. 6.

An bestia marina Apoc. 13. Romanum imperium denotet? Negant plerique Papistæ: Ait tamen *Alcazar*, & ex collatione cum quatuor bestiis *Danielis* cap. 7. probat. Et meminit *Suarez*, non deesse Catholicos scriptores, qui in cap. 13. Apoc. bestiam illam interpretentur Romanum esse imperium, quæ certè non improbabilis sententiæ.

Tō 650 662a

05 A 2228

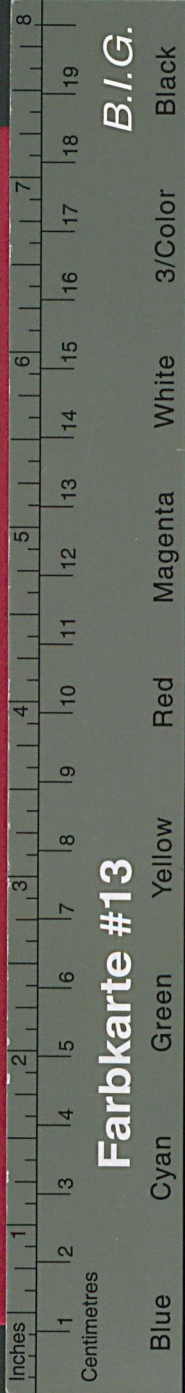
ULB Halle

003 783 995

3

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

rei & adamantini Tractatus,
quo
CTORES, PRIN-
 Status Protestantium, causas
 t declinati Concilij Tridentini,
 Pius IV. instaurabat, a strophis quibus-
 dam Bellarmini, Suri, Foreri,
Vindiciarum brevium
 Antecessus,
de quo
 D. O. M. A.
 PRÆSIDE
ROBERO D. Prof.
 Pastore ac Superint. Witeberg.
 centiã gradum Doctoris in SS.
 Theologiã assumendi,
Respondet
ANNES SCHARFIUS,
 lectorali Wittebergenſi Logices & Metaphysices
 Professor Publicus:
 o Theologorum d. 29. & 30. Jul. anni hujus 1635.
 horis autemeridianis,
 WITTEBERGÆ,
 RISTOPHORI VVUSTH I, Bibliopol.
 GHANNIS RÖHNERI, ANNO 1635.

